

310200

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9

జెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది సోమవారము

No. 175

నంపుటము ౯

మంతుభివామనంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

నంచిక ౧౭౫

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దరూపినిగల మాయమందుగాక, కలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసివచ్చి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టిపిథి, మదరాసు.

వెలుసులభము!

బహుమందు!!

బహుమతి నొసంగుటకు నిండా అనుకూలము

ఎటువు, వసువు, తెలుపు

ఇవి లేవక రాళ్లు చేర్చి నవరము బంగారుచే అందముగా కట్టబడిన ఉంగరములు సిద్ధముగా నున్నవి. ఎట్టి నమూనా కావలసియుండోను రు 10 లు మొదలు రు 25 లు లోగా వెల్లింపిన పంపుదును. నలయవారు కిరీణిమే ఉత్సరలు పంపకలెను. ఇవి కొద్దిగా నున్నందున త్వరపడవలెను.

ది ఇండియన్ జ్యూయెలరీమాస్ట్రు, నగర్తపేట, బెంగళూరుసిటీ.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడవలసినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది.

2. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. చీరల దడకబుద్ధుల పంపకలెదను.

3. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది 6 బుద్ధుల వెంటనే పంపకలెదను.

4. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది 6 బుద్ధుల వెంటనే పంపకలెదను.

5. ఆచ్యయ్య, స్కూల్ మాస్టరు కిరీణిమాస్ట్రు, బెంగళూరు.

6. విద్యార్థులకు, శ్యామలవారులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంస్థానములకు, వారు, పితృయశనల మొదలు సంబంధమైన పరివారి పాలిటికి సంకేతము.

20 దినములకు నలభైపు బొమ్మ నెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

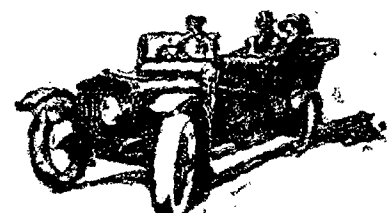
ప్రాంచి ఉక్కిరు, నెం 331 తంబు శెట్టిపిథి మద్రాసు. వి. పి అర్జును మద్రాసునండి పంపవలెను.

పాత్రపు వెంటిటాచుల పండితులు శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల మైసూరు.

301-594

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, బహుమతులలో మోటారు క్రైస్తవంగా తయారై సర్టిఫికేటు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును.

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE. Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

బోర్లెము

మీ బాక మైనను కయన్న వారు మైనను పంపుదు. బంగారపు ఫలము గాని పూరాచారము గాని కలిలో చెప్పబడిన కైమిశ్యాగ్ని గ్రంథములచే మధ్యల విచారణచేసి రుజువిచ్చినట్లు శాస్త్రవ్యక్తులముగా తయారుచేసి నడవమైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి, శేరునూరు, అంబాజీపేటపాస్టు, గోదావరి జిల్లా
చాటుపెద్ద మణిమంజరి - ద్వితీయభాగము
వెల రూ 1-6-0. శ్లేష పేట ప్రతి రూ 1-10-0.
మూసాన్నియముచుట్ట - వెల 0-4-0.
అద్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు, తిరువల్లిక్కాణి, మద్రాసు.

(142)

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

కింది గురించి 23-7-21 తేదిగల "అపూర్వజ్యోతిష" యిట్లు వ్రాయుచున్నది. "హిందూ అస్మయిట్లు" ఇత్యది సర్వజనోపయోక్తమగు పుస్తకమాణికము. ఇందలి ప్రతివిషయమును ఆ మూల్యము. జ్యోతిషములమని ప్రజలందరియందు మాయాచలము పడుట, పాతికలు సుమర్పించి వారు చెప్పెడు కల్లమాటలు నమ్మి మోసపోవుచుపోకిరి కల్పతరువు. ఇతరులచేయమేమియు చక్కరలేమండ జాతకము, జన్మవత్సరము మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏనెల కానెల కలంగగల భవిష్యములను ఎవరినట్టుకు వారు జ్యోతిషముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని బాగుగ జోధపడునట్టి యీ గ్రంథరాజము అతిసులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. మరణకాలమును నిర్ణయించుట, మార్గ్యచంద్రశాకులను బట్టి శుభకార్య ప్రాంథమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన కనులు నింక వివరింపబడినవి. ఒకరినొకరు మదనములేమండ తెలియజేసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనుట తక్కువగాదు." దీనివెల పోస్టుఖర్చులొక రూ 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రోలాకల్ బీక్,

చోడవరం, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(218.63) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగాడి, యొక్క హస్తాక్షరము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మధ్యకాశ్త్రము, భూతక్షేద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చిత్రము, సామ విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకేగాక మనస్సుని మాయముచేయుట, ముమిడిచేయుట, భ్రష్టియుట, జీవముతో గుమిడియుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడియుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రన తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యుక్తులుగా మేజర్ జేయగలరు. గ్యారండ్ యిచ్చుదున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడు.

.. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, బంగళా, గుంటూరుజిల్లా.

మొగ్గితాపత్రములు

(1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విశేష మయవ్యాధి బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళల ప్రాణముకూడ విడిచిపోనది. కాశిపట్టణములో నుండు, గ్రుద్దా మెడికల్ హాల్ వారిచ్చిన స్పెషల్ ఆస్ట్రోక్యూట్ అని దివ్యవ్యాధిమను శేషిమిట చేతనే నేను ఇప్పుడు పడరు వ్యాధితో సోమముగా నున్నాను. వెంగళూరు 4-8-20

ఆర్. ఎన్. చిట్టి

పానుగల్లు రాజాగారి వర్కటనము

27-6 తేది యువయమున పానుగల్లు రాజాగారు పరివారముగ బ్రహ్మచర్యమును వదిలి కడపకు వచ్చిరి. దివానగు రాజ్ బహదర్ పి. నారాయణ మీనగారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్ నారాయణగారిరు బ్రిటిష్ కోచిన్ మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్ కోడల్ గారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్ మేజర్ పాండేగారును స్వేచ్ఛనకర్తల మంత్రిగారికి స్వాగతమొసగిరి. దివానగారును చెప్పింతును, ప్రముఖులును, రాజాగారును అతిథిత్వమున కేరి. అచ్చట రాజాగారు కోచిన్ మహారాజాగారి క తిరుగుగ నుండురు, పానుగల్లు రాజాగారు 11 గంటలకు వట్టంచేరిలోని శ్వేత యూదుల ప్రార్థనమందిరమును దిగించి అంతరము బ్రిటిష్ కోచిన్ మునిసిపల్ సంఘమునా గౌరవనీయ స్వాగతప్రకటనను సంది కొనిన ప్రత్యుత్తరమును సమయ రాజాగారు పశ్చిమ తీరమునందలి పురపాలకసంఘములు వృద్ధిగాంచుచున్న దనియు, సంఘము వారు కోరిన విషయములు పురపాలకము ఓడతప్పుల నిర్మాణమునకు సంబంధించిన వగుటచే అన్నిటిని కలిపి విచారించెదమని వాగ్దాన మొసగిరి. అంతరము పోర్టు కచేరిని మ్యూనిసిపలు అనుప్రతిని జూచి ఎర్నాటూలుమునకు వచ్చి అచట ముఖ్యపంచాయతీ పనలను దర్శించిరి. సాయంత్రము బ్రిటిష్ కోచిన్ పౌరులు రాజాగారికి గొప్పవిందు గావించిరి.

బొంబాయి ప్రాంతమున జడ్జి మల్లాగారియెడల గౌరవించి వింధా మనుచు రాజ్ సాహెబ్ సంగీదాస్ తేజీకామగారిని తిలాలాదారుగా నెన్నవలెననియ, అతడు అన్ని తాలూకా చంద్, పురపాలకమున కే నెననియు చెట్టిన పిటిషనులు జూపు తేజీకామ తేక పోయిన కారణమున నుపసంహరించికొనెను.

కోల్ల యెడ భూతదయ - సంఘమునా రభిమానము జూపుట

చాలకాలమునుండియు కలకత్తా మార్కెటులకు ఆర్య కమునకై కోల్లను వాతులను 40 అంగుళముల మధ్యకొలత 30 అంగుళముల యెత్తును కలిగిన గంపలలో నొక్కొక్కదాని లో 150 చొప్పున గొనివచ్చుచుండిరి. అట్టి గంపలలోను నకు 150 చొప్పున నీల్దా ప్రేమనునకు వచ్చుచుండును. కలకత్తా యస్. పి. సి. యే వారు కోల్ల కేసులలో చర్య జరిపిరి. కాని నేరము విషయమై వ్యాయాధికారులు భిన్నాభిప్రాయముగ నున్నార. ఒక పే నీల్దా మద్యముకి చెడ్డమై జరిమా నా విధించిరి. గంపలయొక్క రిహజమును నూర్చిన నిర్ణయము లేకుండుటచే, మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషనునా కి విషయమును నూర్చి విచారించుచున్నారు.

కర్నల్ నాన్సుగారికి విందు
కర్నల్ నాన్సుగారికిని వారి సతికిని ఈవారమున పిడు కాలు సత్కారములు జరుపబడెను. సవాల్ సాల్వర్ జంగ్ జహా జర్, ఫరీమాన్ ముల్క్ బహదర్ గారియొద్దలలో వారు విందు గొనిరి. 26 వ తేది రాత్రి కేంబ్రీదాబాద్ క్లబ్ లో వారికి క దివ్యమైన విందుగ జరిగెను. 150 మంది విందుకు భుజించిరి. మేజర్ జనరల్ గాడ్విక్ గారు కర్నల్ నాన్సుగారి కిని వారి సతికిని ఆరోగ్యము కలుగవలెనను తీర్మానము నుపహ దించుచు ప్రస్తుతము వ్యాయామము నింటనే గావించుకొనుచు నెవ్వరును సాధారణముగ కల్బులకు వచ్చుటలేకనియు కర్నల్ నాన్సుగారును వారిసతియును కల్బున కరుడెంచుచు కల్బు మొక్క అభివృద్ధికి చాల తోడ్పడిరనియు ప్రాచీనము చెప్పింతునీ లో నాన్సు దంప తులు చాల ఆదరము నుండెడివారనియు పలికిరి. కర్నల్ నాన్సుగారిట్లు ప్రస్తుతము సుగిరి. "మోదాబాద్ పౌరుల సహృదయమునకు కృతజ్ఞులము. 26 ఫరీమాన్ ముల్క్, సవాల్ నిజాముల్ జంగ్ మొదలగు సంస్థానోద్యోగుల యాదరమున కెంతయు సంతసిం చెదను. జెనరల్ గాడ్విక్ ను గారు క్లబ్ వ్యాయామములలో నతి శ్రద్ధ వహించుచుండిరి. సాధారణముగ నీవలియనులును నైసికులును శిశుసంఖ్యావృద్ధియొక్క అభ్యుత్థానము గ్రహించెను. కాని జనరలు గాడ్విక్ గారు తిరుమయము ను వలెను. అందరకును నాన్సు దయపూర్వక వందన జరిపించుచున్నాను" సాయంత్రము దిక్కును కల్బులలో నాన్సు దంపతులు కొనబడిన అల్ప మోరపు పండునకు 450 మంది అతిథులు విచ్చేసిరి.

మూల శంఖ

బయోనే బహానీర్:— అనగా విశేషమధ్యప్రకృత్య కమయ పుట్టెగ్గర్, యెదిమిగుల ప్రారవ్యాధి; దీనినే అర్కా కోగము అందురు. యీ రోగము విశేష ఉష్ణముచేతను, అతి సంచారాది వ్యాపారములచేతను సంభవించుచున్నది. గుడస్తా మునందుండు రక్తనాళము వృద్ధియై తద్వారా మొలకలుపుట్టున దీనికి "మూలకోగమనియు" "దుర్బామమనియు" పేరు కలవు. ఇవి పలువిధములుగా నున్నవి. (1) రక్తమూలము, మల మతో నెత్తురుపడుట, (2) అర్చిమూలము, జీగుగా చీము వలె నీరు ప్రవించుట, (3) కుష్మమూలము, ఆననద్యారము లికు నైయుండుట. (4) బాహ్యమునుండియు అనుగుడి యుండుట. (5) లోపల నే గుడమునుండి పట్టుకొనియుండుట, వెలుపల గుడమునుండి పట్టుకొనియుండుట, మొలకలుకలిగియుండుట, ఆమమతో నూడి, చలము పెడలునపుడు నొప్పి కలిగియుండుట, మలము తెల్లగా ప్రవించుట, మొదలగు లక్షణములు కలిగి యుండును. మూలవ్యాధి, ఉష్ణము అధికమగునపుడు నొప్పియు పోట్టును, తీర్చుమును, మంటయును కలిగియుండును. వై చెప్ప బడిన దుర్బలములన్నియు ఒక నెలదినములు మామూలశంఖ నివారణి నేనించిన నివారణయగునని ఘంటాపదముగా చెప్పి గలము. యీ విషయమును మాయెడుటనే చాలమందికి ఆర్చి తమగా గుణము చేసినపిదక, అనుభవము మీద ప్రకటన చేసి యున్నాము. వై న వ్రాయుట కేమియు ఆననము లేక నే ఒక నెలదినములలో ఈ మూలశంఖ రోగమును నివారణచేయును.

వ్యాధి వివరము వ్రాయుచు ఆర్య పంపవలెను. 1 నెలకు సరిపడుముందు 1 పబ్లిరు 2-0-0 లు

రెడ్డి అందుకం వెనీ, గోపాలపురం.

రాజ్ లుతాలూకా, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు)	1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు	2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము	1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము)	1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము	1 0 0
6. సంస్కారణి	1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము	0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము	0 8 0
9. గాంధీ మహాశయము	0 8 0
10. ఆల్మీ ప్రభుత్వలనిర్బంధము	0 10 0
11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము	0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము (ఆంధ్రమాను)	0 6 0

అధికమున ప్రకటించబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

(402) ఉపేంద్రప్రచురశాలయము, 17, నారాయణ మొదలిపిడి, వధరాన.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. పాం బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని: అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, స్పృహతమ, డిగ్గు, ఉబ్బనము, కలరా, ప్లేగ విషజ్వరములు, నీటిరోగములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యజాయోధమువలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (3851)-8 200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0 4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0 వి. పి. చార్మి ఎన్నికై వారు 0-8-0. పి.సి.పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిజే. నెల్లూరుజిల్లా

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జురీచీరలు, కిరీగలు, రవికలు, రమాళ్లు, దావడీలు, పానళ్లు, సాదాజా కట్టుకట్టలు, గౌనుగట్టలు మొదలగునవి పురమాపిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపచ్చ, కనుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోహ, అకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం, కాకిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆదర్శ పేరకు తయారుచేసి పంపెదము. చాయకు గ్యారంటీ:— ఒకసారి ఆదర్శయిచ్చినవారు తప్పక ఎప్పుడును మాకే ఆదర్శమంపుదురు. విశేషములకు ఈదిగువ విలువమునకు వ్రాయవలెను. మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అందు బ్రదర్స్, పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 55. ట్టుబిలి వర్తకులు, చాక్, బెంగుళూరునీటి,

"స్వరాజ్య" సిరాబిల్లలకు

సోల్ ఏజెంట్ కాలమిమిలి మెతులు (841) 1911 సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేదిలో ఆఖరై కది. ఇప్పుడు అందరికీ పంపబడును సీరా లన్నిటిలోను అతిసరస మైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర బ్లాబాక్ 6 గ్రాములు 0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-8-0, 36 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎటుపు 6 గ్రాములు రు 1-12-0, 12 గ్రాములు రు 3-4-0, 36 గ్రాములు రు 9-4-0 పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు వేరు. Swaraj Ink Factory, 173/3 (7) Cornwallis Dseet, Calcutta.

మేలయిన స్వదేశి కత్తికట్టలు - చాకులు కత్తుతాళములు. ఆంధ్రసాధులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యమింపును. నెంటునే ధరల కట్టలలాగునకు వ్రాయుదు. వీ. మొకలేశ్వరు అండ్ కో. కట్టరు అండ్ లోక్ కుక్క ete. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫ్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రియల్ పెద్దాపురం."

స్వదేశి దీపములు

ఇది కల్పితేని ఇత్తిడిచే హిందూ, దేశ కర్మాగారమునందు చేయ బడినది. దీనిలో రెండు క్రొవ్వనత్తులను, పెట్టుటకు మొరలుగలవు. వ్యాకింగు, వి. పి. ఖర్చులతో సహా 1-కి ధర రు. 10-4-0 లు మాత్రమే. క్రొవ్వనత్తు మొరలు లేకుండా ఊదువత్తుల నుండు మొర కావలె, సినవారు వివరముగా తెలిపిన ప్రకారముగా తయారు చేసే పంకబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. S. RAMA Aiyer, P. O. No 238, Calcutta

ఎస్. మోహిద్దీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అందుకో ఫర్మి చర్ మేకర్లు, సర్పారావుపేట క్రొత్తపాపు మేలైన గృహోపకరణములు ధరలు సరసము, ఒకసారి ఆదర్శమంపు పరీక్షించుకోరెదము

అరుపచ్చ క్యాన్ వాసు చేయబడిన క్యాంపుమంచము	(1-కి ధర రు 14/-
సాధారణ క్యాన్ వాసు చేయబడినది	1-కి ధర రు 12/-
మంచమునకుతీ గిననంది	1-కి ధర రు 1 1/-
పరదాలు, కోడులు, దారము	1-కి ధర రు 1 8/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు ఈజీ టర్ని	1-కి ధర రు 7 1/-
వ్రాతీపలక	1-కి ధర రు 1 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపుకుర్చీ ఇనుప ఆర	
మ్యుతో నవ	1-కి ధర రు 4 1/-
క్యాంపుకుర్చీఆరమునకేటండా	1-కి ధర రు 3 1/4
క్యాంపు ఇనుపపట్టాలు	1-కి ధర రు 2 8/8
క్యాంపు ఇనుపపోల్డింగుమేజా	1-కి ధర రు 8/-
క్యాంపుకుర్చీ	1-కి ధర రు 4 1/-
పూకు (రాకింగు) కుర్చీ	1-కి ధర రు 6 1/-

జాబులు.

అనంతపురమండల జాతీయసంఘము.

౧౯౨౨ వ సంవత్సరము నవంబరు నెల ౧౯ తేది ఆదివారము పగలు ౧౨ గంటలకు ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘము సాధారణసమావేశము తాదీపర్తిలో మండల సంఘకార్యాలయమున జరుగును.

జె. నాగోజరావు.

సెల్ కార్యదర్శి.

శ్రీఆంధ్రరాష్ట్రపాఠశాలపాఠశాలాధ్యాయ సంఘము.

లోకలు బోర్డుకింది ప్రాథమిక పాఠశాలాధ్యాయులకు ఆకట్రయండు 20/- ఎలిమెంటరీలోయరు 20-25-30 పాయరు 25-25-30 ఉపాధ్యాయులకు 5/- గ్రాంట్స్ నా ఫీ కేసులకు 4/- చొప్పున జీతములు నగయిరా లిప్పించునని గవర్నమెంటువారి ఆర్డరు నెం 1245 రు.డి 5.3.1922 తేదీని బారి యొక్కటై తెలిసినది.

ఉపాధ్యాయుడు.

నెల్లూరు మండలసభ

అక్టోబరు నెల ౨౯ తేదీని గండవరం స్వరాజ్యోత్సవము లోకోత్సాహ తాలూకాలోని వివిధ గ్రామములవారు సమావేశమై యాసంకల్పకము యాతాలూకాలో జరుగవలసియున్న సింహపురి (నెల్లూరు) మండలమహాసభకు ఆహ్వాన సంఘముగా నేర్పరచి యాక్రిందివిషయము తీర్మానించుకొనిరి.

౧. ఈసంఘమునకు మహిళాపాటి రామరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగను, గూడా వెంకటాచలయ్య, లేబూరు నుబ్బరామ రెడ్డి, బొమ్మా శేషరెడ్డి, అల్లంపాటి రమణరెడ్డి, కోడూరు లింగారెడ్డి, కార్యదర్శులుగాను యెమ్మకోడలమైసెడి, ఈమండల మహాసభను అల్లూరు గ్రామములో నవంబరు నెలలో జరగవలసిగట్లు యాసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨. ఈసమావేశము తిరుగ అల్లూరులో నవంబరు నెల ౧౯ తేది కూడి మహాసభ అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుపనున్నారు గాన యాయండలములోని తక్కిన కాంగ్రెసు సభ్యులు లన్నియు అధ్యక్షుని యొక్క కనగూర్చు కమ అభిప్రాయమును తెలుపగోరవలెను.

౩. సమావేశసంఘ సభ్యులకి రూ ౧౦-౦౦ చందా వసతు నకు మహాసభ ప్రతినిధులకు రూ ౦-౧౦-౦౦ వసతు నకు వసతును చెల్లించవలసిగట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

బొమ్మా శేషరెడ్డి.

కార్యదర్శి ఆహ్వానసంఘము.

రాజమండ్రితాలూకా సంఘము

1922 సం॥రము డిసెంబరు మాసములో గయాక్షేత్రమందు జరుగనున్న దేశీయ మహాసభకు రాజమండ్రితాలూకా (బస్తీతో కూడిన) తాలూకా తి.పుర (పరినిధులను యెన్నుకొనవలయు నుగాన ప్రతిభులుగా నెక్కరించినవారు యాక్రింద నమోదాలలో దరఖాస్తు పత్రములకు పూర్తిచేసి రు ౧౦-౦౦ ప్రవేశ రును మతో యీ కార్యాలయమునకు నవంబరు 1౦న తేదీ తావుగా వసపరవెను.

దరఖాస్తు నామము దరఖాస్తు శత్రమును భవపరమ మి.తా చంద్రున కర్తవ్యము 1922 సం॥రములో ౦-౪-౦ చెల్లించి కాంగ్రెసు సభ్యులు అయినవారై యుండవలెను.

అధ్యక్షి దరఖాస్తుపత్రము యాక్రింద సమావాలాయుండవలెను.

1 వేరు, 2 తండ్రిలేక భర్త, 3 ఏసంఘములో, 4 వేరు, 5 తాలూకాజిల్లా, 6 వరుసు లేక మరెము, 7 వృత్తి, 8 శ్రీయోగి పురుషుడా, 9 తాను కోరు నియోజక ప్రదేశము, 10 తాను యేసంఘములో సభ్యుడో కసంఘములో మరియొకరి సభ్యుల సంతకము, 11 తన సంతకము.

రాజమండ్రితాలూకా } బహుజోగ్యుల సీతారామ కాంగ్రెసుసంఘము } మామిడి లక్ష్మీవతి [య్య రాజమండ్రితాలూకా } రాజమండ్రితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు

అంటుదోషమునకు స్వరాజ్యమునకు సంబంధముగలదా?

అంటుదోషము పోనిదే స్వరాజ్యము రాదని మహాత్ముని అభిప్రాయము; దేశీయ మహాజననభ తీర్మానించెను. అయితే మహాజనములో చాలామందికి, అస్పృశ్యత లేనిదే స్వరాజ్యం రాదనడానికి వీలులేదని చాలామంది అభిప్రాయపడుచున్నారు అనగా అస్పృశ్యతకు, స్వరాజ్యమునకు ఏమాటి సంబంధము లేదని మహాజాతీయ వేత్తల అభిప్రాయమై యున్నది. ఇటు గెలవి రచ్చగలవుమని, మహాలో లోకోక్తియున్నది. నీకంటెలో యున్న మామము తీసివేసుకొని ఇతరుల కంటిలోనున్న నలు నును ఆక్షేపించుమని యేనుక్రిము చెప్పెను.

2. మహాజాతీయ 7 కోట్ల నిన్ను బాతులకు, అంటరాని వారుగా మనము ఉంచవలెను. మనకు స్వరాజ్యము కావలెను కాని అంటరానియున్న భారతీయులను విశేషములు అవ్వ కష్టములు పెట్టుచున్నాడని మనము మొఱపెట్టుచు స్వరాజ్య మునకై ఆదోశన చేయుచుందుముకాని మన స్వగృహములో యున్న మన తోడి సోదరులకు మన చేతిలోయున్న సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమును ఇవ్వవలెను.

మహా చాలామంది లోలాపల భూస్వామ్య పరాయణులుగానుండి వైకి మహాత్ముని అనుసరణలకై నడించుచు అంటుదోషము "పోవాలి" అని ఉపన్యసింపి యేగాని సత్ప్ర యముగా వీరి ఆంతర్యామము మహాత్ముడు చెప్పినట్లు తాము నమ్మితిమనిగాదు. లేక కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు తాము భయ మై యుంటిమనియు కూడకాదు. ఇట్టి కపట వేషధారులుగ ప్రవారకులు నాయకులు స్వరాజ్యవాదలు, అసహాయ రక్షకులు మన రాజకీయ రంగమున ఒకరెద్దగాక పెక్కుమంది ప్రవేశించి కాంగ్రెసు మూలతత్వములనే భగ్నము పఱచుచున్నారు.

ఒకజాతిలో విద్యలేకపోవచ్చును. భవముండదనకొనుడు కాని ఈశ్వరనిర్మితమగు స్వాతంత్ర్యమును అడ్డుపెట్టుటకంటె మహా ఘోరమైనది మతీయుకటిలేదు. లోకమాన్యులు యేమి చెప్పిరికి స్వరాజ్యము నాజన్మనాకు అని చెప్పియుండలేదా? స్వరాజ్యమనగా పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము. అటులే సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము ప్రతి జీవినీ జన్మనాకు. ఇది ఈశ్వర విధాన ము. ఇది కరవకవిత్వమైనది. పీల్చుటకు వాయువు, త్రాగుటకు నీరు, తినుట కొరకము ఎట్లు ప్రతిజీవికి స్వాభావికములో అట్ల నే మన స్వాతంత్ర్యము స్వవిధముల స్వాభావికము అది జన్మనాకు. అట్టివలె పరిత్రమగు క్షేప్రము మహిందూజేశ మానందు మాత్రమే అణగ్రొక్కె. తన తోడి సోదరులకు బాని సులను తేని తామును పరాధీనులై క్షేప్రములో పడిన ఈవలె ఇప్పుడు గింజుకొనుచు, దీక్షాతుల అంటుదోషమునకు అనేక కురిగ్కములు, అనేక వేదాంతములు చెప్పుచు దేశమును ఆఘోగతి పాల్ప చేయుచున్నారు.

కుసుమ వెంకట రామయ్య

రాయుడు గంగయ్య

నరాలసెట్టి దేవేంద్రుడు

యెమ్మైల సూర్యనారాయణ

అదిమాండ్ర మహాసంఘము, ఏలూరు 27-10-22

చిత్తూరు ఆంధ్రరాష్ట్రమహాసభ

అస్పృశ్యతాసమస్య

మొన్న చిత్తూరు సభకు అధ్యక్షులైన శ్రీయుత ఉన్నక లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు అస్పృశ్యతను గురించి కొంత వివరిత వ్యాఖ్యానమును, వివర్ధభావమును ప్రకటించియున్నారు. వీరు ముఖ్యనిర్దేశకంధరాడును. జోలాభిమానమునీ ముఖ్య సంస్కర్తలు స్వాతంత్ర్యగులు కార్యకర్తలు ఆంధ్రలోకమునకు చిరకాలసచితులు. ఇట్టిదేశభక్తుని వాక్కునుండి ఎట్టి ఉపదేశ ములు ఇట్టి సందర్భముయందు కచ్చునోయని దేశమంతయు

దేశోరవతులకలె నేచియుండు రక్షణమున అస్పృశ్యతా సమస్య లేనిది స్వరాజ్యం రాదనడానికి వీలులేదు. అస్పృశ్యత తొల గించి స్వతంత్రమున పంచములు స్వరాజ్యసంపాదనకు తోడ్ప డతానినే నేను నమ్మును. తోడ్పడక పోగా క్రితబంధకము కావచ్చును. వీర్లు ముగా విచారించితే అస్పృశ్యతా నివారణము కంటె పంచముల ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుచేయవలె అత్యవసర ము. అస్పృశ్యతా సమస్యకు అనవసరమైన ప్రాముఖ్యత ఇవ్వ నూడదు. అని ఇంకాయేమేమో చెప్పిరి.

7 కోట్లమంది సోదరులకు అంటరాని తనము తగిలించి సహజమైన పాఠకనాకులను భగ్నపఱచి, మనము స్వరాజ్య మును కోరుట వ్యాయమా? లేక ముగ్ధులము చక్క చెట్టికొని మనము స్వాతంత్ర్యమును ఆక్షేపించుట ఉత్తమమా?

స్వామి వివేకానందులు ఇట్లు చెప్పెను. "ఇతరులకు నేర్పురీత్యాలని వారు తాము నేర్చుచున్నాము కాబాలూ. ఇం గ్గింపువారు మనకు సమస్తాధికారములు ఇచ్చినరక్షణము. అప్పు డధికారము వెంటనే చేతులలోనికి కచ్చివారు ప్రజలను క్రిందికి త్రొవ్వించి స్వాతంత్ర్యము నికృత. బానిసలకు బానిసలను చేయుట తీస్వాతంత్ర్యము కావలెను"

స్వామి వివేకానందులు చెప్పినది ముమ్మాటికి సత్యము. మరేకొంద బానిసలందవలెన, అదియను నిర్మూలము చేయను. మనకు స్వాతంత్ర్యము కావలెను. ఇది కేవలము విరుద్ధము.

పంచములు స్వరాజ్యమునకు తోడ్పడుట లేదని. దేశీ య యాద్యయములకు విముఖులైన దేశీయులు వీరికి నింతరము పెట్టుచున్న ఒడగండ్లు తప్ప చేరుగాదు. అట్టి ఆపకారము క్రోధము మతీయేజాతి నైనను జూపిన యెడల యెట్టిఫలితములు కలుగనో చెప్ప శక్తియుగాదు. పంచములు, మాదిల మొద లగు హీనజాతులకు విద్యలేదు. ఉచితానుచితజ్ఞానము లేదు. సామాన్య సమావాసములు లేవు. కేవలము వారు అట్టులు, నితి దూములు. అజ్ఞానము, అమాంశములు. ఎవరు విడి చెప్పినను అట్లు నడచి మోసపోదురు. ఎరిని జూచినను అసమర్థక మెట్లగు. అనంతల ఫాజర్ వెళ్లి బొట్టుజెజిపి జుట్టుగాలులు కొనుమన్న అట్లుచేయుదురు. ఇవలెల వైకుంఠస్థము ద్రావించి తొని చేయు మని లేక దోషిచేయుమని చెప్పిన అట్లు నడుమును. దర్శిదబాధ తో క్రుంగిపోవుచున్న ఈ దీనలు ఎవరు చెప్పి వారి మోసము లకు లోనగుదురు. అట్టివారికి మన నిరంతర సేవ చేత మన యొక్క హృదయములు వారికి ఆర్పించి నమృతముగ లిగించిన మన యెడలనే నుండును. మనయందే నమృతము కలుగును. వారు మనతో లేరన్న మనదేలోటు. ఇంతవరకు దీన జాతులకు మనము ఒక ఆవగింజయైనను చేసేతిమా అను ప్రశ్న నేనుకొనుడు. మనము స్వరాజ్యము కొఱకు హీనజాతుల అస్పృశ్యత తొల గించుట శ్రేష్టమా? లేక మన తోడి సోదరులు గనుక అస్పృ శ్యత నాశనము గావించుట స్వరాజ్యము వచ్చినక, రాకున్నను అట్లుచేయుట మీ భర్తృచనియా? విరోధలాక్షేపానికి ఆశ్రయ చేసియెడల నీవు మోసగాడవుగానా?

విద్యాలయములు స్థాపించుట, కొట్లకొలిదిభవము కృయ పఱచి, వృత్తి చేపించి, పాలము లిప్పించి నిన్ను బాతు లార్థిక సమస్య పరిష్కరించుటకు మహద్ద భవము లదా? లేక నిన్ను బాతుల ఆర్థికసమస్య కష్టమా? వైసా భర్తృలేని అస్పృశ్యత పాటింప వంతుడు కష్టమా?

దర్శిదదేవత తాండవ మాడుచున్న యిక్కలమున పంచముల ఆర్థిక సమస్య పరిష్కారము చేయుట సాధ్యమగునా? అస్పృశ్యత తొలగించిన, కాపు, వెలమ, గచ్చర్ల, చాకలి, ఈడిగ, భూర్లు, భోగం, కేంద్ర, సాలె, హొత్తురి, మేది, కుప్పరి, యెలమల, యేనాదులు గాతులకలె వీరను అన్ని వృత్తులలో ప్రవేశించి తమవిద్య, తమబాగు, తమజీవ, సమ సర్వస్వమును తోడిదేశీయుల స్వల్ప సాహాయ్యముతో తమ సమస్యలను అందరితోడను పరిష్కారము చేసుకొందురు గనుక ఇన్నిటికంటెను అస్పృశ్యత నివారణము అత్యవసరమని శ్రీ మహాత్ములు చెప్పెను. ప్రామాణికతయలలో విశ్వాసం రులు గలరు భవవంతులు గలరు. పలుకుబడి ఆపావము. ఉచి తానుచితము తెలిసిన నామములు గలరు. ఇట్టి సందర్భములో ప్రామాణికత కమస్యను, వీరికిని అనగా అస్పృశ్యతకును ముడిపెట్టుట కేవలము విరుద్ధము.

గనుక మనము దేశీయతతో అందఱును కలిసి అస్పృ శ్యతాప్రాజనివారణమునకు మహత్వ ల్పియు క్షేపింకరించి యొక్కొక్కరుడీని ప్రయత్నము చేయుటయే హమోత్తము. మన సాంఘిక విషయములలో కేవలము విరుద్ధము అనాదినుండి కట్టులు పెంచుకొని చోకోరాభివృద్ధిగా సోరాధుచు కట్టికిరి యభియమును కలసి కర్మ ప్రపంచమునకు అక్షేప్ర మును కలుగునట్లు కలిగించుచున్న హిందూ మూల్యాదు గప్పెల్ల కనుక కంటె ఇది కష్టముగాక. అంతయు మనచేతులో నున్నదని విన్నవించు చున్నాను.

ఏలూరు, 27-10-22 } నెల్లూరికి కృష్ణమూర్తి.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీ పట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి నుండి)

తాలూకాబోర్డు

అక్టోబరు 27:— బందరు తాలూకాబోర్డుకు చెందిన అనగా (1) దివి తాలూకా (2) మచిలీపట్టణము తాలూకా బోర్డులుగా విభజింపవలయు నని ప్రయత్నములు జరిగెను. కాని దరిమిలను నిమిలో జరిగిన తాలూకాబోర్డు సభలో అట్టి విభాగము కొరదగినది కాదనియు, అనవసరమనియు తీర్మానింపబడినది. తాలూకాబోర్డుసభ్యులగు శ్రీయుత కె. వి. రమణయ్యగారు కె. బుచ్చయ్యగారు ముసగా మూడుసభలకు హాజరకానందున బోర్డువారు వారిని సముజాయిషి యిచ్చుని కోరిరి. అందువై నై నదనంపించినవారు వారి సముజాయిషి లను దాఖలుచేసి కొనగా బోర్డువారు శ్రీయుత బుచ్చయ్యగారిని తిరిగి సభ్యునిగానే సుంచపెచ్చుచున్నదియు, కె. వి. రమణయ్య నాయకుగారిని సభ్యునిగా సుంపుట కంగీకరించ మీల లేదనియు తీర్మానించిరి.

స్వచ్ఛవిద్యార్థి సంఘము

వై సుఖు వార్షికోత్సవము 21, 22 తేదీలను పాత రానున్న పేటలో మిక్కిలి విజయప్రదముగా జరిగిరి. మాపురమున నున్న రెండు బ్రాంచి స్వచ్ఛవిద్యార్థి సంఘములలోను పాత రానున్న పేటలో నున్న వానికి మధ్య కేవలం గాన కార్య దర్శిగానుండిరి. 21-వ తేదీన అనగా శనివారమునాడు ప్రార్థన నేటి భజనజేసి సాయంకాలము వారి భేదపుడగు మావతిని అగ్రాన శాధికరిగాజేసి సభజేసిరి. 22-వ తేదీన అనగా ఆదివారమునాడు ప్రార్థన అనేకమంది విద్యార్థులు కలిసి భజనజేసిరి. మొదటిదిన మున దావతూరి వారాయణ రావుగారు కుచలోపాఖ్యానమును హరికథాధారమున తెలియజేసిరి. రెండవదినమున శిష్టా నృసింహ శాస్త్రిగారు 'మానసభర్తయు' మీద మిక్కిలి విపులముగా ఒక గంటకాలము మాట్లాడిరి. మాపురమున జరుగుచున్న యిట్టిభల లోనేమి, సమూహములలో నేమి భద్రమ హెచ్చుగా వాడు చున్నారని తెలియజేయుట కంతయేని సంతోషముగా నున్నది.

రాజమండ్రి నరహత్య

(స్వకీయవిలేఖరి)

రెండు మాసములక్రింద నిచ్చట జరిగిన నరహత్యకేసు విచారణ 24, 25 వ తేదీలలో జరిగెను. వుడ్ (వి. సి. యస్.) దొరగారు కేసును విచారించిరి. ప్రోసెక్యూషను పక్షమున ప్రో సెక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరుగారు శ్రీ వెంకటరత్నం నాయకు గారు వాదించిరి. ముద్దాయిలపక్షమున వీరభుంట్ల లక్ష్మీనాసింహమూర్తి పి. అయ్యతలింగం, సోమంచి శ్యామలరావు, రెబ్బాపగడ నుబ్బారావు పాలెపు నుబ్బారావుగార్లు పీఠ్యు గావనిచేసిరి.

6 వ ముద్దాయి లక్ష్మణాచారికి జబ్బుగా నండుటచే ఇరువురు కానిస్టేబులు అతనిని ఎత్తుకొని వచ్చిరి.

24 వ తేదీన యీక్రింద సాక్షులను విచారణచేసిరి. ఆ క్రింది సరిగ్గో ఇన్ స్పెక్టరుగారు మొదటిసాక్షి కేసు ఆగో కీయంతా కనిపెట్టుటకు పనిచేసెనని ఆయన చెప్పెను.

క్రానువరీకు రిజర్వు చేసికొనబడినది. దివ్యూటిసూప ర్నెంటు నుబ్బారావుగారు రెండవసాక్షి. మండ నెచ్చలపాతి పెట్టికో ఆవిషయముగూర్చి లక్ష్మణాచారి నాకు తెల్పెనని ఆయన చెప్పిరి. (మండ యనగా కల మండకాయ మున్నగునని పెట్టబడినట్లు) ఎండెన్నుకట్టగా 27వ నెక్స్ ముక్రింద ఈ పద్ధతి సరికాదని ముద్దాయిలపక్షమువారు చెప్పిరి. అకుండన ప్రెస్టి నై తీవ్రమవుతు మేనుచ్చటనామని ఆయన చెప్పిరి. తిరుయంత్రస్య ప్రకారము చంపబడినవానితల, కాళ్ళచేతులను ఛాయాపటము తీసివేసికొడ ఆయనచెప్పెను. 6 వ ముద్దాయి తం దనుగూర్చి సమాచారము తెల్పినపుడు పోలీసు డిప్యూటీ శేషి మాడ ఆయనచెప్పిరి. మొదటిముద్దాయి యగు చింతలూరి కృష్ణారావుగారు సోదరుడగు చింతలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు మూడవసాక్షి. గత బానునెలలో తనతమ్ముడగు కృష్ణారావు గారు బంగారముచేయు ప్రయత్నములో (Alchemy)నున్న

ట్టుతమకు తెలిసినదియు అటువంటిపనుల చేయరాదని మండ లించినట్లును లక్ష్మీనారాయణ గారు చెప్పిరి. కృష్ణారావు, గున్నేశ్వరరావు, కొచ్చర్లకోట రామరావుగార్లకు బాయింటు అప్పు లున్నవని కూడ లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

4, 5, 6 వ సాక్షులు సిద్దివనూరన్న, అయ్యల సోమన్న, కల్లపునీడి సత్యరాజుగార్లు అయియున్నారు. వీరు చనిపోయిన వెంకటస్వామియొక్క బంధువుల మని చెప్పినారు. నూరన్న గారు వెంకటస్వామితమ్ముడు. సోమన్నగారు వెంకటస్వామి మామగారు, సత్యరాజుగారు బావమరిది. వినాయకచితికి 15 థినములక్రిందట వెంకటస్వామి స్వగ్రామమైన బోడవకురు వచ్చినట్లును, రాజమహేంద్రవరం వెళ్లి 11, 15 దినములలో తిరిగి అచ్చటకు వచ్చెదనని చెప్పి పయనమై పోయినట్లును తిరిగి రానట్లును ఈమఱుగు సాక్షులు చెప్పిరి. తరుకు చూపిన ఛాయా పటములోని తలకాయను గుర్తించి అది వెంకటస్వామిదే యని ధ్రువపరచిరి.

7 వ సాక్షి భువేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులు గారు తిరున్న మున్నగు భాగములు కల మండన త్రవ్వినపుడు తమ రచ్చట నుండినియు మరునాడు యేర్పటుపబడిన చంపా యితిలో తాముక సభ్యులమనియు చంపాయితీ రిపోర్టువై తమ సంతకము కలదనియు చెప్పిరి.

8 వసాక్షియైన మహమ్మదు ఇబ్రహీంగారు ఆ మండను సివిలు సర్జముగాయొద్దకు తీసికొని కల్లి తిని చెప్పెను.

9 వ సాక్షి ప్రకారపు ప్రకాశరావుగారు తాము వెంకట స్వామిని చింతలూరి కృష్ణారావుగారిని ఎటు కదు మనియు వెంక టస్వామి శివరావుగారి నొకరినియు చెప్పిరి.

10 వసాక్షి యేలూరిపాటి రామలింగశాస్త్రిగారు ఈయన ప్రతిదినము గోదావరి యొడ్డున నున్న మల్లెల సత్య శారాయణగారి కలప అడితీలో పరుండుచుందుననియు 25 వ అగట్టు ఉదయము గోదావరి ఒడ్డున మొండెమును తాను చూచితి ననియు చెప్పెను. తానును మఱికొందరు స్నేహితులను కల్గి 28 వ అగట్టు రాత్రి ఒక సాహేబును కట్టుకొంటినినియు 24 వ అగట్టు రాత్రి గోదావరి ఒడ్డున కూర్చునియుండగా ముగ్గునిసిపల్ లాంతరు వెలుతురున ఇద్దరుమనస్సులను చూచితినినియు వారిని ప్రశ్నించితిననియు అందులో నొకరు రెండవ ముద్దాయి యగు కొవ్వలి రామచంద్రరావుగారు రనియు రెండవ పురుషుడు పాలెపు అగస్త్యరాజుగారి రతి సగుపడెననియు రాత్రి యిట్లు వచ్చుటకు కారణ మేమని యడుగగా తమబట్టు మెలపడె ననియు తదుపుకొనుటకు గోదావరికి పోయితి మనియు కొవ్వలి రామచంద్రరావుగారు బదులు చెప్పిరిని తెల్పిరి. అప్పుడు రామచంద్రరావుగారి భుజముమీద బట్టల మూటగంటి మూట యొకటి యున్నదని కూడ ఈయన చెప్పిరి.

అంతటితో మరునాటికి కేసు వాయిదా వేయబడినది.

రెండవదినము

మొదటి సాక్షియైన ఆక్రింగు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరును దిరిగి ప్రోసెక్యూషను పక్షమువారు పరీక్షచేసిరి. 21 వ అగట్టు రాత్రి ఆర్యాపురములో శ్రీ కొండేపూడి నుభద్రరావుగారి ఇంట్లో దొంగతనము జరిగినట్లును సుమారు 2600 లు విలువగల ఆస్తి పోయినదనియు ఈ కేసు యీపోలీసువానికి రిపోర్టు చేయ బడినదనియు ఈయన చెప్పిరి.

13 సాక్షియైన నేవనరీ శబ్ మేస్త్రీగారు 6 వ ముద్దాయియైన లక్ష్మణాచారిగారు తనంతట కానే, అనగా నొకరి ప్రోద్బలము లేకుండగానే తన యెరుటవాజ్యాలము నిచ్చెననియు, తమయగా తాము తన వాజ్యాలమును బట్టి ఆచార గారివైనే నేరము మోపబడ వచ్చుననియు అప్రూరుగా సభ నిని తీసికొనవచ్చు ననియు, లక్ష్మణాచారిని హెచ్చరించితి మనియు చెప్పిరి. అప్పుడాయన లక్ష్మణాచారి వాజ్యాల మును చదివిరి.

లక్ష్మణాచారిగారి వాజ్యాలములో నీక్రింది విషయ ములు గమనియములు. (1) 21 వ అగట్టురాత్రి ఆర్యాపురము లో కొండేపూడి నుభద్రరావుగారింట్లో జరిగిన దొంగతనము వెంకటస్వామియే చేసెననియు, దానికి యీముద్దాయిల ప్రో డ్యుల మున్నదనియు, దొరకిన ఆస్తిని పండుకొనుట విషయములో వెంకటస్వామిని, చింతలూరి కృష్ణారావు కొచ్చర్లకోట రామా రావుగారు, పాలెపు అగస్త్యరాజుగార్లను తగాదా పోనగిన దనియు చెప్పెను. (2) ఈ ముద్దాయిలందఱు కలసి రహస్యము గాసభచేసిబంగారముతయారచేయుటనుగూర్చి (Alchemy) ఆలోచించిరనియు చెప్పెను. (3) 23 వ అగట్టు దివ్యూటీశ కొవ్వలి రామచంద్రరావుగారికిదిలో గున్నేశ్వరరావు గారు కృష్ణ మిగిలిన ముద్దాయి లందఱును, వెంకటస్వామియు కలసి

సారాబ్రాండ్లు త్రాగుచువిలసముతోగడపిరి. (4) ఆరాత్రియే సుమారు 2 గంటలకు అదరియండే వెంకటస్వామి పూర్తిగ మత్తైక్కిపూర్తిగ మైమరచియున్నప్పుడు హ్యాజరి గెను. (5) 5 వ ముద్దాయియగు సత్యవోలు గున్నేశ్వరరావుగారు ఆగోబుననే మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 4 వ ముద్దాయియైన పాలెపు అగ స్త్యరాజుగారితో జాగ్రత్తముగా యని చెప్పిరి.

15 వ సాక్షియైన మేజర్ కేక్ సివిలు సర్జముగారు తమయొద్దకు తీసికొని రాబడిన మొండెమునుబట్టి చనిపోయిన వానికి 22 సంవత్సరములు సుమారుండు ననియు, అతడు వధింప బడె వనియు, మఱియునతడు కాలము హెమరేజి యనియు చెప్పిరి. 6 వ ముద్దాయి యొక్క కీలమెట్టిదని ప్రశ్నింపగా నాతడు లక్ష్మణాచారి) నుభుకోగములచే బాధపడుచు ప్రస్తు తము ఆనుకొనిపోయినట్లు దని చెప్పిరి.

అంతట కేసు 3 వ నవంబరు తేదీకి వాయిదా వేయ బడినది.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారి కొకలేఖ

మీరు నూతనముగా యీ సదనికి వచ్చినట్లున్నదిగాన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు చరిత్రయును దాని పుట్టుక విషయమైన చరిత్ర యును కొంచెమైన తెలిసియుండకపోవచ్చు ను. కాబట్టి ఈ వ్యాసము ను చదివి వెంటనే గుంటూరు జిల్లా 81 సంవత్సరపు కాంగ్రెసును జరుపుటకు ప్రయత్నపడుడు. గుంటూరుజిల్లా నాయకులలో అనాదివారు కొందరింకను నున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం దన్నుజిల్లాలలోను జిల్లా కాంగ్రెసులు మఖలీపుట్టి పుట్టలో నాశనమైట్లు అంతరించిపోయెను. గుంటూరుజిల్లాలో మాత్రము 1892 సం॥ జూన్ 29, 30 నుండి ప్రథమజిల్లా కాంగ్రెసు గుంటూరులో జరుపబడి నాటినుండి నేటివరకును అచిచ్ఛిన్నముగా జరుగు చూరచ్చి ప్రజలకు ప్రబోధము కలిగించుచున్న గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసును ఈ సంవత్సరములో 10 మాసములు గడచినను తాముగాని తమ సహకారులుగాని యీ విషయమై ప్రయత్న ములుజేసికట్టుకొనినందు. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రాణాధార మైన గుంటూరుజిల్లాలో ఈసంవత్సరం దిసెంబరునెలలోగా యేతాలూకాలోనైనా కాంగ్రెసు జరుగుటకు ప్రయత్న ములు కలిపి ప్రజలకుత్సాహము కలిగించుటకును, జిల్లా ప్రజలకు కాంగ్రెసునం దభిమానము తగ్గ లేదని జూపి కాంగ్రెసు విధానముల ననన్వేషించుటకు అన్నిజాతులనా రభిముఖులై యుండుటకు ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారిని అగ్రాన నాధిపతిగా నెన్నుకొనులాగున చేయువలెను. మీరు సేతుచేసి నవో గుంటూరుజిల్లాకు 80 సంవత్సరములనుండి వచ్చిన భాగ్యతి ఈసంవత్సరముతో సంతృప్తుగును. ఈసంవత్సరము అపరాధపు పన్నును గుంటూరుజిల్లా మొత్తముమీద వసూలుచేసి ప్రజల విక మత్యమును నెలిబుచ్చుటకు ప్రయత్నములు కలపవలెను. కొంతవ ప్రజలుమాత్రమే యీపన్ను చెల్లించవలయునని, తక్కినవాంలు చెల్లించ నక్కర లేదను వర్తన మెంటువారి ప్రకటనలవలన, అసహాయాద్యములు అడుగంటిపోవును. జిల్లావారంతా వారి వారి కక్కిరియిది భరించి ఈమొత్తమును రు 75000 లు చెల్లించిన యెంతయో వాసుండును. ఈ విషయమై పూర్తిగా కాంగ్రెసు రెన్నులో జర్పించవలయును గాన వెంటనే ప్రయత్నములు చేసి దిసెంబరు 15 వ తారీఖులోగా కాంగ్రెసు జరుగులాగున చేయుటకు ప్రారంభించుచున్నారము.

(గుంటూరు వైశ్యశిఖామంః)

సంయుక్త రాష్ట్రానిశాసనసభ.

సభాకార్యక్రమమునకు సంబంధించిన నియమములకు సవరణలు గావించబడుట.

వైశాసనసభలో ఒక పర్యాయ మొకవిషయమును గూర్చి తీర్మానము గావించబడిన పిమ్మట సదేవిషయమునై 6 నెలల వైశపిమ్మట తీర్మానము లేవచ్చునను ప్రొడిగ్ ఆర్డరు కడరణ 5 హెచ్చుటతో సభలో సంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వము వారు మొదటితీర్మానము తరువాత 1 కలె వరకు సదేవిషయము వై తీర్మానము గానిరాదగని సవరణ సుసపాదించిరి గాని అది వీగిపోయెను. జెయిలు కమిటీ వారి నూచల సమసరించి తగినంతమంది ఆసభి కావలను జెయిళ్ళనుదర్శించుటకునియమింపవలెనను తీర్మానము హోంమెంటుచే నామోదింపబడి సభ్యులచే సంగీక రింపబడినది.

వర్తకవిషయములు

మారకము.

ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యము
హైకోర్టువక్త-లు రిశీవరు, 117, ఆర్మీనయన్ పేధి,
మద్రాసు.

ఒక సం॥ రమణదత్తం జరుగు సం॥ తులసా నెలలు వారిగా
 వ్రాయుటకు కట్నము రూ॥ 2/-, జీవితమంతటియోను దశ అంశ
 రత్నలతో వ్రాయుటకు రూ॥ 5/-, ఇశ్వేశ్వరారామ జీవిత మంతటి
 తోను ప్రతి సం॥ రమణలో జరుగు ముఖ్యనివేదనములతో వ్రా
 యుటకు రూ॥ 8/-, జనన సం॥ 100, నెల, వారము, గంటలు,
 నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక బాతకమాపు సంపదలెను. అన్ని
 ఫలములనండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. బా
 తకము అంగభాషలో వ్రాసి సంపదలెను. బి. ఆర్. శ్రీనివా
 సయ్య, కృష్ణవెలిన అగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

దేశీయ వార్తలు

శ్రీరాష్ట్రీయ సభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతన

పూనా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

అల్లరులు లేకుండా జరుగుట - అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షులను ఎన్నుకొను

గుజరాతు రాష్ట్రీయ సభ

విదేశవస్త్ర విక్రయనిరోధము

నిర్బంధిత గాంధీ మహాత్మా నీకు వందనములు

సింహళ దేశీయ మహాజనసభాధ్యక్షుని ప్రసంగము

మదర్లందు పత్రిక

మానవత్వపు కేసు

పాట్నాలో 28 వ తేదీన విచారణ జరిగినది. కొన్ని జయలు రికార్డు పత్రమును తెప్పించవలెనని కోరుటకు పాక్షి చట్టము 128 క్లకుక్రింద హక్కు కలదని ముఖ్యమంత్రి వారి వాదించెను. వానినిగూర్చి పాక్షిమిచ్చుటకు చెరసాలల యివ్వెత్తరు జరిగెను. నవంబరు 7 వ తేదీన ఆయిద్యోగి హాజరుకావలెను. తేదా రికార్డు పంప వీలులేదని వ్రాసి యియ్యవలెనని మేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు చేసెను.

క్రొత్త ఉరుదుపత్రికలు

అబ్దులుబాసీగారి సంపాదకత్వము

ఇస్లామీయులు అను ఉరుదు దినపత్రికకు తాను సంపాదకుడుగా నుండి దానిని ప్రకటించెనని. 27 వ తేదీన పాట్నాలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యుడు అబ్దులుబాసీగారు వ్రాసియచ్చెను. అయితా అనుమానపత్రిక శ్రీకొరకు ఉరుదు భాషలో పాట్నాలో నవంబరు 1 వ తేదీనుండి ప్రకటింపబడెను.

శ్రీయుత వడ్డాది సీతా రామాంజనేయులుగారు

రాజమండ్రిలో ఆరెన్సు చేయుట

కసింకోట వాస్తవ్యులు స్వరాజ్యగీతము లను గ్రంథమును వ్రాసినవారును శ్రీయుత వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు గారు యువకుని 27 వ తేదీన రాజమండ్రిలో ఆరెన్సుచేసిరి. ఆయనపై 124 ఏ క్రింద కేసుచేసిరి. నవంబరు 8 వ తేదీన కాకినాడలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణ జరుగును. స్వరాజ్యగీతములు వ్రాసినందుకు 8-9 నెలలక్రింద నొకసారి పీరిని తునిలో ఆరెన్సుచేసిరి. కాకినాడ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణజరిగెను. ఆగ్రంథమువ్రాసినది మీరేనా అని అడుగుచేసే అని ఆంజనేయులుగారు చెప్పిరి. తుమాపణచెప్పువనగా అయిన నిరాకరించెనుగాని అపు డాయనను శిక్షింపకుండా వదలిసి యిపుడు మరల ఆరెన్సుచేసి 2ని కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కాంగ్రెసు 28 వ తేదీన మారు వ్రాసెను.

గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

విదేశవస్త్ర విక్రయ నిరోధము.

విదేశీవస్త్రుల ఆద్యకమును నిరోధింపవలె ననుతీర్మానము సంఘసభలో సామోదించబడెను. కాసునసభల 2 పోషకరింక వలెను తీర్మానముగూడ సామోదించబడెను. సభ్యులలో నొక్కరు మాత్రము ప్రతికూలుడుగా నుండెను.

నిర్బంధిత గాంధీ మహాత్మా వందనములు

సింహళ దేశీయ మహాసభ

27.6 తేదీన కొలంబోలో పెరెరా కే. సి. గారి అధ్యక్షతన అవసర సింహళ దేశీయమహాసభ జరిగినది చాలమంది సభకు వచ్చిరి. "స్వరాజ్యముకొరకును ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముకొరకును ఆంగ్లోభవము జరుపవలెను. సింహళమువారందరును ఖద్దరును ధరింపవలెను. చేతివస్త్రములపై వడుకునూలుతో బట్టలను నేయవలెను. గ్రామవాసులకు విద్య నేర్పవలెను.

గాంధీమహాత్మా! కారాగృహమునందున్న నీకు వందనములు. ఏ యుద్యమమును సరిగా కొనసాగించినచో భారతదేశమునకు ముక్తి లభించునో అట్టి యుద్యమమునకు నీవే జనకుడువని నీకు నేను నమస్కరించుచున్నాను. ఆ యుద్యమమువలన నీ దేశమగు భారతభూమినిమాత్రమేగాక మానవ ప్రపంచమునంతను నీ వుద్ధరింపదలచితివి గాన నీకు నమస్కృతులు.

వెనుకటి సింహళముగవర్తన చర్యలు ఏమియును బాగుండలేను. అతడు మరల రానూడదు" అని అభ్యుక్తుడు నుడివెను. (వ్యూహభ్యుక్తి)

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము రిపోర్టు

నవంబరు 8 వ తేదీన ప్రకటించబడును

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘమువారి నివేదికను నవంబరు 8 వ తేదీన ప్రకటించవలె నని కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను

పూనా కాంగ్రెసుసంఘము

ఎన్నికల విషయము

28 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగినవి. అల్లరులేమియును జరుగలేదు. కాంగ్రెసునిధానమున మార్పులు కావలెనని కోరువారు ప్రతికూలత వహించుటచే అల్లరులు జరుగుచేమో అని తలచిరి. గాని కెల్కూరుగారి హితబోధవలన అల్లరులేమియును జరుగలేదు. పూనానుండలసంఘమునకు వి. డి. ఫటకు గారు అధ్యక్షుడుగాను డాక్టర్ గులాంధర్ ప్రసిద్ధి, ఎకహండిగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను ఎన్నికౌనవిడిరి. వీరందరును కాంగ్రెసునిధానమున మార్పుజరుగనూడదెను పత్రమువారే. ఎన్నికలు నిబంధనల ప్రకారము జరుగుటలేదు. గాన ఎన్నికలను పోషితుమని 240 మంది యొక ప్రకటనము చేసిరి. అల్లరులు జరుగకుండా బాహుదని 50 మంది వర్తకు లొకప్రకటనము చేసిరి. నిబంధనల ప్రకారము ఎన్నికలు జరుపబడుటలేదను విషయము నిజమే యెనునావలెనని మీరును అభ్యర్థిత్వమును వదలగనుగాని ఎన్నికల కధ్యంతరము కలిగింపనూడదని కెల్కూరుగారు ప్రకటించిరి. ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నికలు మాత్రమే జరుగునని కాంగ్రెసు దర్శి ప్రకటించెను. అభ్యర్థిత్వములను వదలుకొంటిని. ఎన్నికలను నిరోధించుట లేదని మోడీ, గుంబాలుగార్లు ప్రకటించిరి. ఓటర్లకురును వెళ్లలేదు. కొందరు ప్రేతులు మాత్రమే వెళ్లిరి.

శ్రీరాష్ట్రీయ మహాసభ

శ్రీమతి సరోజినీగారి అధ్యక్షతన

శ్రీరాష్ట్రీయ కమిటీ సభ ముఖ్యవ్యవహారమున 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ప్రారంభమైనది. సభ్యులను ఘాత్యక్షుడు సుందరలూలుగారు స్వాగతీపవ్యా మొనరిస పిమ్మట శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి సభ్యక్షురాలిగా నియోజించిరి. అంతటితో సభను నిలిపి విషయనిర్ధారకసభను జరిపిరి. రాత్రి 8 గంటలకు మరల సభ ప్రారంభమై 12 గంటలవరకును జరిగినది. మొదట బాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట సరోజినీగారు ఉరుదుభాషలో నువ్వనీంచిరి. ఆకాలే సభ్యాగ్రహమును గూర్చియు కెమలపాపాగారి విజయమును గూర్చియు తొలుత వివరించిరి. ఉదాసీనతనుండి ప్రజలను మేల్కొల్పుటకు పుటకివి చెండును అనుకూలములని నుడివిరి. కాసునసభలకు వెళ్లగూడదను విషయమున దీర్ఘముగా ముచ్చటించిరి.

"కాంగ్రెసు: ధానమున కొన్ని సవరణలను చేయవలెనని కొందరు చూచించుచున్నారని తెలిసినది. అసహాయోద్యమము ప్రారంభించుటకు పూర్వమున్న పద్ధతి నే మరల నవలంబించదగునని మనశాయకులలో కొందరు తలంచుచున్నారు. మీరుగూడ నటులే తలంచుచున్నారా? ఇక మీరు వాయకులను త్యజింపవలసినసమయము వచ్చినది. ఇపుడు యర్రవాడచెరసాల యిసుక కమ్మలచాటున బంధింపబడిన తపస్వియే మీ రవలంబించవలసిన విధానమును వెనుకనే నిర్ణయించెను.

ఒకవర్తమానంలోను స్వరాజ్యమును గడించెదనని గాంధీ మహాత్ముడు వాగ్దానముచేసెను గాని కొన్నివర్తకులను విడిచివెను. మహాత్ముడు నిర్ణయించినరీతిని అవలంబించు మీరు పూర్తిగా నెరవేర్చిరా? వానిని నెరవేర్చలేదు. ఇపుడు విధానమును మార్చవలెనని ఆకారణముననే కొరచుచున్నారు. ఆట్లు మార్చునూడదు. ఆట్లు మార్పుట కాంగ్రెసును దూపుచువుటకు ప్రయత్నించుటయే యగుచున్నది. మీరట్లు మార్చుచో మీరు స్వరాజ్యమును బడచుబాలరు. మీరు స్వాతంత్ర్యమున కర్హులు కాబాలరు. కొంద రసహజువాదులు కాసునసభలకు వెళ్లి అచట అసహాయనిధాంతము నమలు జరుక గొరుచున్నారు. మీరు కాసునసభలకు వెళ్లగోరెనచో నిరభ్యంతరముగా వెళ్లుదుగాని అసహాయోద్యమముపేరు చెప్పి ఆపేరునకు కళంకమును తేకుదు. మీరవాదులకు సంస్కరణములందు కొరినమృత్యుము కలదు. అట్టి నమృత్యుముతో వారు కాసునసభలకు వెళ్లుచున్నారు గాన అసహాయవాదుల మనుకొను మీకంటె వారి పద్ధతి బాగుగ నున్నది. మీరు అసహాయ వాదుల మని చెప్పకొనుచు కాసునసభలకు వెళ్లగోరుట కేవలము కపటరత్న మగుచున్నది. అచేటికిని పొత్తు కుదురదు. కాసునసభలకు వెళ్లుట మాను జననజనత వారాధించుట కంటిది. ఎల్లవారును దీక్షతో తనచేతు కలచిచో నిర్మాణ విధానమునకే అత్యధికావకాశము కలదు. ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు గడంగెన మందుచేని అది చాల పటిష్ఠమగును గాని దానికి పం ద్రియనిగ్రహకే అధికముగా నుండవలెను. అది అచటకు టకు నిర్మాణవిధానమును నెరవేర్చుటత్యవసరము ఆకాలే సభ్యాగ్రహ మత్యంత ప్రశంసనీయము. అని సరోజినీగారు నుడివి వారిని చాల ప్రశంసించెను. స్వదేశీనిగూర్చియు హిందూ మహమ్మదీయమైత్రిని గూర్చియు చాల వివరించెను. మహమ్మదీయులలో నెవరో కొందరు తుంటకులు దురాగతముల నొనరించిరిని హిందువులు మహమ్మదీయుల నందరిని నిందించుట అనుచితము. కెమలపాపాగారి! విజయము కలుగుటచే విశ్వ మహమ్మదీయ ప్రాబల్యము చేతురు నని హిందువులు కొందరు తలించుచున్నారు. అది చాల అనివేళమును పిరికిజనులు వెల్లడించుచున్నది. ఇట్టితలచే అవమానకరము. భిక్షాభిషేకస్వకొంచెనెను పరిష్కరింపబడలేదని మహమ్మదీయులు గ్రహించవలెను. అందు కింకను అధికమగు త్యాగముతో దీర్ఘ కాలము సంఘర్షణము జరుపవలెను. గాన హిందూమహమ్మదీయమైత్రి అత్యవసరము. ప్రపంచమువారందరును మిమ్ములనే పరికించుచున్నారు. అనియోజించెను నుద్ధరించుట మీరై వాధారపడియున్నది. నేను సింహళమున కేగవును పాట్నాను హిందువులును మహమ్మదీయులును నాడకు వచ్చి భారతీయులేమి చేయుచున్నారని నన్నుడుగ సాగిరి. ఈజిప్టు, విద్దంకు, పోలండు, ఓర్కి, డెకనులవారు మనవంకనే చూచుచు గంధిమహాత్ముడెవరుని అడుగుచున్నారు. భరతఖండమే తమకు మార్గదర్శకుడుని కెమలు, తెనిను, జగులు, డివెలరాగార్లు నేరికీంచుచున్నారు." అని సరోజినీగారు నుడివిరి.

శ్రద్ధావంధస్వామి సభివనించుచును ఆకాలే సభివనించుచును చెండు తీర్మానము లామోదించబడెను.

అకాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 3394 మంది అకాలీల అరెస్టుచేయుట

బేదారు అమరసింగుగారి ప్రకటనము - సుబేదారు సురాయనుసింగుగారితో తాసిల్దారును దీక్షి కమిషనరును సంభాషించుట - ఆయనను అరెస్టుచేయుట

9కాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 3394 మందిని అరెస్టుచేయుట

అకాలీ సిపాయిలజేత కైక్రీ లబ్ధిపై మోటారు లారీని పాశ్చాత్యుడే అవుతు నడపుచుండెను. రెండవ ప్రక్కను చాల నవకాళ మున్నునుగాదే నడిచు కావలెనని బండిని అకాలీలకై తోలెను.

కోమటి అకాలీదారు కార్యదర్శులలో నొకరి నిదివరకు అరెస్టుచేసిరి. ఇప్పుడు మరల రెండవకార్యదర్శి యగు భాయారణజిగుసింగు తిజవాడగారిని ముట్టరు పోలీసుసింగుగారిని (సాగ్గోదా) గూడ 26 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి.

కోమటిభువనగారు మార్చుడైన అకాలీలకు 24 వ తేదీ రాత్రి 2 గంటలవరకును కప్పకొనుటకు దుప్పట్లనుపెట్టెను.

సంస్థానాధిపతుల విగోధములు

సాఖా, పాటియాలా సంస్థానాధిపతుల పరస్పరవిరోధములు నడిచి కైక్రీ నవి. ఈ పరస్పరమానవలన గురుద్వారా సంఘమునకు నష్టము కలుగుచున్నది.

బేదారుగారి పోలీసుకుండుట

27 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన సిపాయిలను ఆనారు రాత్రి 11 గంటలు మొదలు ఉదయము 6 గంటలవరకును బేదారుగారి పోలీసుకుండు. వారిని ముండదారిని నడిపించి గురక బాగునండి చివారంతవద్దకు తీసికొనివచ్చిరి. వారు రాత్రి 3 గంటలకు చివారంతవద్దకు వచ్చిరి. వారిలో కొందరు వృద్ధులుగూడ నుండిరి. చాలమంది ఫలాహంబువులను చివారంతవద్దకు తీసికొని రాగా పాశ్చాత్యులకు నష్టములను ఒక జేబియుదకు నుబేదారును తెచ్చినవారి వీవులపై కొట్టి తెచ్చిన వస్తువులను కాల్చి త్రోసివేసిరి.

తాసిల్దారు రాక

అజనాలా తాసిల్దారు 22వ తేదీ ఉదయమునకు చిలేహీడను గ్రామమునకు వచ్చి అచట ఎందరు అకాలీలున్నారని లంబూరుకు నడిగెను. 10 మందియున్నారని చెప్పగా వానినాడు బేదారుని అడిగెను. సుబేదారు సురాయనుసింగుగారిని చెప్పగా ఆయనను పిలువవలెనని. వారిట్లు సంభాషించిరి.

తా:- సుబేదారు సాచెలు, మీరు అకాలీలను గూడ చేర్చెదరా.

సు:- చేర్చెదను.

తా:- మీరు వారిని గురకబాటకు పంపెదరా?

సు:- అది యొక సేవయని అకాలీలే పోగొరెదను.

తా:- మీరు కూడ వెళ్లెదరా?

సు:- వెళ్లెదను. గురుద్వారములన్నియు సంఘమువారి పరిపాలనకు లోబడువరకును నేను విక్రమింపను.

తా:- నేనుగూడ అకాలీలే

సు:- మీరు అకాలీయైవో నిట్టి కత్తిల నడుగకు. ఇట్టి కబుల వలన అకాలీలు మోసపోయి.

తా:- మేము దొరతనమువారిలను పోషింపబడుచున్నాము. వారి అప్పులను తీరుచున్నాము.

సు:- నేను తిన్నదానికంటె చాచ్చుగా మీరు దొరతనమువారి అన్నమును తినియుండలేరు. ఇకముందు తినబాలరు. మేము వారికి రణరంగమున మోక్షమును ప్రసాదించితిమి. వారివలన ఫించెను పుచ్చుకొనుచున్నామిగాని మాకులకుతథర్థములకు ముప్పువచ్చినపుడు మేమెట్లుచేసింపగలము.

ఈ సంభాషణ జరిగినపిమ్మట అగ్రామమునుండి అర్ధర అకాలీలను సుబేదారు సురాయనుసింగుగారు గురకబాటకు పంపిరి తాసిల్దారు ఒక కాగితమును ప్రవారిం బార్తూకు వేలిముద్ర చేయించి అక్కరసాకు వెళ్లిపోయెను.

నేను బాలల తెల్ల యువకులతో కలిసి వచ్చెదను. మిగిలిన గ్రామముననే యుండవలెనని బేదారుతో బండి నిర్వహణను తాసిల్దారు చెప్పి పోయెను. ఆ బాటు సాయంకాలము 4 గంటలకు తాసిల్దారును దీక్షి కమిషనరును ఇంకొక పాశ్చాత్యుడగు నుద్యోగియు అగ్రామమునకు వచ్చి గ్రామవాసుల సందర్శిని పిలువ నడిచి సుబేదారును తిక్కినవారను వచ్చిరి. దీక్షి కమిషనరు సుబేదారును తన ప్రక్కను కూర్చుండవెట్టుకొనెను. వారిట్లు సంభాషించిరి.

దీ:- సుబేదారుగారు! మీకేమి కావలెను. మీకు గురుద్వారముల సంస్కరణము నిచ్చితిమి. ఇట్లును అలావనలో నున్నది. దానిని గురుద్వారా సంఘమువారు పాలించుటకు

లేదు. ఇక దొరతనమువారిలోప మేమున్నది. ఈ ఉద్యమములో వెళ్ల లగుకా రెండవను జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నాము. తీద కృతసాయుధులు లగుమీరు దీక్షి కమిషనరునకు నష్టకర్తలును నడువించుచున్నాము. నిట్లు చాలకృతఘ్నులు.

సు:- మా మరణకర్తలను మీరు ప్రసాదించాలరు. 1837 లో జరిగిన విప్లవమున మిమ్ములను అపదనుండి కాపాడిన నిట్లులము మేమే. జర్మనీయుద్ధములో మేము చేసిన సేవ స్వల్పముగాదు మీరు వానిని జేసి వీలైనపుడు మరచిపోవుచుండురు. ఈ జర్మనురాక్షసులతో నుండి మమ్ములను కాపాడుడని మీరు ప్రార్థించినపుడు నిట్లు మీరు మంచిచివారైరి. ఇప్పుడు నిట్లులు కృతఘ్నులైరి. మానిట్లులు బ్రిటిషువారి కంటెను కృతఘ్నులారా?

దీ:- ఈ గ్రామమునుండి అకాలీలను గురకబాటకు మీరే పంపితిరా? మీరు కూడ వెళ్లెదరా?

సు:- ఇచ్చటనుండి కల్పించి నిట్లులు తమ మరణకర్తలములను కాపాడుకొరకు స్వేచ్ఛగా వెళ్లిరి. నేను గూడ వెళ్ళి గోరినవో నన్నెవరును నిరోధింపజాలరు.

దీ:- మీ రెప్పుడు వెళ్లెదరు?

సు:- వా కిష్ట మున్నపుడు వెళ్లెదను. గురకబాటను మాత్రమే గక గురుద్వారముల నన్నిటిని వశపరుచుకొనుటకు నేనిపుడే వెళ్ళెదను.

ఈరీతిగా సంభాషణ జరిగిన వెనుక దీక్షి కమిషనరు అసంతృప్తిగా వెళ్ళిపోయెను.

25 వ తేదీని ఇనస్పెక్టరు అకమాలభానుగారును ఒక నలుయినస్పెక్టరును చిదామగ్రామమునకు వెళ్లిరిగాని అపుడచట సుబేదారు సురాయనుసింగుగారు లేరు. అప్పుడెవరు వెళ్ళిరి. ఆ సాదు సాయంకాలమునకు సుబేదారుడు వచ్చి ఇనస్పెక్టరు ఎదుట వచ్చినో తెలిసికొనుడని లంబూరుకు వెళ్ళి చెప్పెను. అంతట వారు వెళ్ళి అనుగగా వారితోగూడ నడిచే వచ్చి ఇట్లు సంభాషించెను.

ఇ:- గురుద్వారములు మీహక్కుని మీరు తలచినవో వ్యాధ్యులకారము వానిని రాబట్టెదగునగాని బలవంతముచే నాకమింపకుట.

సు:- ఇట్టిదర్శ ఇప్పుడు నిష్ఫలము. మీరు వచ్చినవనిమి?

ఇ:- మిమ్ము అరెస్టు చేయుటకు వచ్చితిని. మీరు 5000 రు. ల బామిన యిచ్చెదరా అరెస్టు చేయనా?

సు:- బామిన యిచ్చెదను. అరెస్టుచేయుడు (స్వతంత్ర విలేజు తండ్రివార్డు).

26 వ తేదీ అరెస్టులు

26 వ తేదీని 116 గురిని అరెస్టు చేసిరి. వారితో మొత్తము 3288 మంది జేరిరి.

సుబేదారు అమరసింగుగారి ప్రకటనము

ఫించెను సిపాయి (అకాలీలు) ల మగు మేము జిర్రా, చీతాల, అప్పుకథాను, బర్మా, చీనా, మొదలైనవా, పోదను, ఈ జిల్ల, పారకీకము, మొసపోమేయూ, నెలస్తీను, గాలిగోలి, రహ్య, ప్రాన్సు, మన్నెగు వనేక జేతములలో బ్రిటిషు దొరతనమువారిపక్షమున యుద్ధము చేసితిమి.

ప్రాన్సులో అనేక వేలమంది నిట్లుయోధులు ముందునీళ్ళలో నిండిన కం ద క ము ల లో అనేక రోజులు నిలచియుండిరి. మొసపోమేయూలో యుద్ధములో ఉన్నాము 185 డిగ్రీలకు తగ్గలేదు. ఒక్కరోజున వోరండి 185 గురు నిట్లులు చనిపోయిరి. అచ్చటగూడ మేము యుద్ధము చేసితిమి న్యూవాపెల, ఇచ్చెనులలో మేము జర్మనులతో ఎదుటబడి నన్నెలలో బకబాహీని పోరితిమి. తొవో విజయాలై త్రోసి కొనివచ్చుచున్న జ్యోతుల నిరోధించుట దుర్లభము. తుటలు అమాకాలో సుభరా లన్నియు నిలచిపోయినపుడు బంటిపాటున చిక్కిన మేము అనుటకు గుర్రముల కంచరగాడిదల మౌనము తప్ప మరెమియు దొరకనినీటిలో మేము శత్రువులకు లొంగుకుండ నిలచితిమి. ముగ్గు 24 గురికి గాయములు తగిలినందున యిక యుద్ధము చేయ నవచ్చునని వారికి ఫించెను యొచ్చిరి. ఒకనికి కాలు తెగిపోయినది. ఇద్దరికి అంధత్వము వచ్చినది. మూలో అందరికిని యుద్ధవశము తియ్యబడెను. సిపాయిల తిరుగుబాటులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గజగజలాడిన నమాయము నుండియు యుద్ధములలో వారికి తోడ్పడిన పిరటటుంబులుకు మేము వేరియున్నాము.

నాన్నానాహత్యలు

ఇట్టి సేవ మేము చేసినను గురుద్వారముల యుద్ధమును ప్రారంభమైనది మొదలు ఉద్యోగుల భావముమాట ప్రతిబంధముగా మారింది. నాన్నానాహత్యలను మేము చూచితిమి. మరవిషయములలో కల్పించుకొన వని వాగ్దానము చేసిన ప్రభుత్వమువారు కృపాబులను నల్లకలపాగాలను స్వర్ణదేవాలయము తాళము చెవులనుగూర్చి చేసిన చర్యలను మేము చూచితిమి. మావారిని కారాగృహములందుంచి వారు నిష్కారణముగా బాధించిరి.

గురకబాట

గురకబాటవిషయము వీని నన్నిటిని మించిపోయినది. మా సోదరులను చాలదారులుగా కొట్టిరి. వారి గడ్డములను జుట్టులను పట్టి లాగిరి. పూజ్యులగు మాగురువులను దుగ్గావులాడిరి. వ్యాధికాసనయకు పేరట పోలీసులు దొడ్ల స్థలముల నొనరించిరి.

కారాగృహమే స్వర్గము

ఈ రీతిగ మాసహనకర్తలని కనిముగ వారు జరికించుటచే మేము మాగురువులపట్లను గురుద్వారా సంఘముపట్లను మాకు గలగాఢభక్తిని మావపచ్చితిమి. మాసోదరుల కిదివరకు చూపిన అభిమానము నిపుడు మాకుగూడ పోలీసులు చూపిరి. మమ్ములను దిగండులచేసి జరికించిరి. రాత్రి 11 మొదలు ఉదయము 6 వరకు మలమూత్రములకు గూడ పోలీసులైరి. ఇకనిట్టి మామితలు మావేతులకు సంకల్పముగూడ తగిలించెదరు. మా జేబాలయములను దుర్భాగ్య లగువారి స్వాధీనమునుండి తప్పించుటకు మేము ప్రయత్నించి ఇట్లు కారాగృహములకు పోగలగుట అన్వష్టమే అని మేము భావించుచున్నాము. అట్టి కారాగృహములను మేము స్వర్గములుగా భావించు చున్నాము. (స్వరాజ్య).

మహాంతల వివరములు

కొదానీలు, నిర్వాలాలు, నేవార్వాలులని మహాంతలలో మాడు తెక లున్నవి. వారితో నిర్వాలాలు చాల విద్యాధికులు. దీపావళికి మహాంతలందరును అచ్చుకరకులో సమావేశమయ్యెదరు. (తయోద 3 నాడు నిర్వాలా కు మహాంతల ప్రధానగురువు మహాంతల బుధసింగుగారు అచ్చుత సరులో నువ్వనించిరి. మాకును అకాలీలకును చరవగురువే జనకడు గాన మేము అకాలీలతో జేరవలెనని యాయమాంకు చెప్పెను. దీపావళి పండుగలోపల నీసమగ్యను నిర్వాలా చేయవలెనని ఆయనను ఎల్లవారును కోరిరి. మేము అకాలీలతో జేరదమని నిర్వాలాలు చెప్పిరి. 27 వ తేదీని అచ్చుకరకునుండి గురకబాటకు వెళ్ళిన జరతో మూర్ఖింగు అను నిర్వాలా మహాంతలగూడ వెళ్ళెను.

27 వ తేదీ అరెస్టులు

27 వ తేదీని 124 గురిని అరెస్టు చేసిరి. మొత్తము 3394 గురిని అరెస్టుచేసిరి.

శ్రీశంకరాచార్యులవారు

శ్రీశంకరాచార్యులవారు అచ్చుకరకునుండి సయ్యక్ రాష్ట్రములకు వెళ్ళిరి. ఈ కా ఉదాసీనిట్లు సంఘములకు చేరిన వారు నలుగురును బామభాగ్యవారకబాటు ఉదాసీ మహాంతల సంఘముల అధ్యక్షులును మొత్తము ఆరుగురు శంకర చార్యులవారిని సంభవించిరి. సమాధానమునుగూర్చి శంకర చార్యులవారు వారితో ముచ్చటించిరి. (ప్రభుభగవంతులువారితోగూడ బాలోచించెదమని చెప్పిరి. ఆ. వెను).

భారతసహాయక సంఘము.

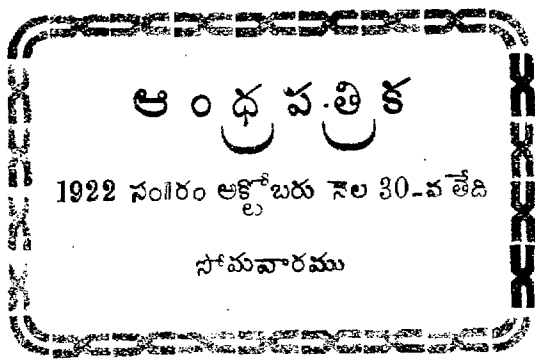
మాస్ట్రెస్టరీనుగా రక్షణములనున్న భారతసహాయక సంఘము 28 వ తేదీని కాత్తిక కృష్ణ పక్షమునందు బాంబాయికి వచ్చిరి. అర్ధము మునుపటి 29 వ తేదీ నిలకొన్నట్లు నడలుదురు. పండ్లెందుగురు మరణభావమును ఇనరు శ్రీమము నవంబరు 1 వ తేదీ వరకు బాంబాయిలో నుండి తీరువారి వివిధప్రజ్ఞలకు తోడరు. 186 నవంబరు తేదీని బహిరుగించిలో సంఘసభ్యు లువచ్చనించెద మని తెలుపబడినది.

మూల్కాను అల్లరులు

మూల్కాను అల్లరులలో పాల్గొనిన పాపాలువాడైన ను, ఇతరులు నలుగురినైనను క్రొత్తపట్టి 304 వ కేసుక్రింద (కాత్తికయనిసింయకోనని ప్రాజ్ఞులతో) యనుసేరు గావించినట్లులను చేయుచుండెను.

సర్లెడ్ వాయ్ పోర్టు కోగారు

రాజోవు సోదరులవారమునాడు వచ్చి ప్రెవారములో ఉద్యోగమును తిరిగిజేరించెను.

శిక్షార్థపు పన్ను

గుంటూరు జిల్లాలో పూర్వనిటి పోలీసుదళము కొరకైన ఖర్చును ప్రభుత్వమువారెటుల వసూలుజేయుటకు నిశ్చయించిరో, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లగు రూఢిరాధర్థగా రింతకుమున్ను ప్రచరించి యుండిరి. ఆ ప్రకటనమును 16-వ తేదీ పత్రికలో ప్రచురించియుంటిమి. జిల్లా యంతటికిని వసూలు జేయదలచిన మొత్తము 75,000 రూపాయలు. ఈ పన్నును చెల్లించ నవసరము లేకుండ, కొన్ని గ్రామములు మినహాయించబడినవి. మిగిలిన ప్రదేశములలో, కొందరు చెల్లించవలయుననియు, కొందరు చెల్లించ నక్కరలేదనియు అధికారులు విధించిరి. ఈ నిర్ణయ మే సూత్రము ననుసరించి జరిగెనో, ఇంచుక ఛరికింపవచ్చును. పోలీసులకు ననుసరించి, జిల్లాయందుండు ప్రజలందరును యీ పన్నును చెల్లించవలసియున్నను, కొంతమంది కట్ట యీ నిర్బంధము వర్తింపకుండునటుల జేయుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదని, మేజిస్ట్రేట్లు గారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఈ యధికారమును, అధికారులెటుల వినియోగించిరి? 1921 సంవత్సరపు ఆదోళనమునందు పాలుగైకొనివారి పేర్లను, పన్నులను చెల్లించవలసినవారి పట్టిక యందు చేర్చలేదట. ఈ పేర్లను ప్రభుత్వమువారెటుల నిర్ణయించిరో తెలియదు. సి. వి. డి. రిపోర్టులపై వా కాధారపడియుందురు. సి. వి. డి. రిపోర్టుల కెట్టి విలువయుండునో జెప్పనక్కరలేదు. అధికారుల ఇచ్చయే ప్రమాణముగనుచున్నది. వారికి నచ్చినవారు నిర్దోషులు. తదితరులు దోషులు. ఇతరుల భయమువల్లనో దుర్బోధలవల్లనో ప్రభుత్వము నకు వ్యతిరేకులుగ నున్నవారిలో ననేకులుగూడ యీ పన్నును చెల్లించ నక్కరలేదని, అధికారులు నిర్ణయించిరట. ఇది మరింత తమాషాగానున్నది. దుర్బోధల జేసిడివానిని, అందుకు లోనయినవారిని, అధికారులు విడిదీయగలుగుట, మిగుల ఆశ్చర్యకరము. ప్రజలలో విభాగములు గలిగించి, వారిలో నైకమత్యము చెడగొట్టుటకు ఈ మార్గ మెంతయు బనికవచ్చును. ఆదోళనమునందుముఖ్యులెవరో, ముఖ్యులుగానివా రెవరో నిర్ణయించుటకు అధికారులకెంత పరిజ్ఞాన ముండునో దెలుప నక్కరలేదు. తమ పక్షపాతమును జూపి విభేదముల గలిగించుటకు మాత్రము అధికారుల కిందువలన, విశేషావకాశ మేర్పడెను.

ఈ యవకాశమును గైకొని, కొన్ని గ్రామములపైనను, కొన్ని మ్యునిసిపలు వార్డులపైనను పన్నులను విధింపరయిరి. మ్యునిసిపాలిటీలు ప్రచారమునకు ముఖ్యస్థానములని ఎంచి, ఎక్కువపన్ను వానిపై విధింపబడెను. గుంటూరు తాలూకాకు 6000 రూపాయల పన్నువిధింపగ, గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీపై మాత్రము 6000 రూపాయలను విధించిరి. తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీపై 5100 రూపాయలను విధించిరి. నందిపాడు ఫిర్యాపై 4215 రూపాయలును, బోపల్ల తాలూకా మొత్తముమీద రు 12500 లను విధిం

పబడెను. స్త్రీలు శిశువులు మాత్రము పన్ను చెల్లించకుండ మినహాయించబడిరి. మరియొక మినహాయంపుగలదు. ఆ స్త్రీలేనివారిపై పన్ను విధింపబడలేదట. ఆ స్త్రీలవారిపైననే అధికారులు తమ దృష్టిని నిలిపిరని తెలియగలదు. అధికారులవలంబించిన సూత్రమునకు తలతోక గనుపించదు. ప్రజలలో మనస్ఫుర్థులను కలిగించుటకు మాత్రము, ఈ సూత్రము బనికవచ్చును. అయినను అధికారుల యుద్దేశము సాగిరాకుండ, ప్రజలలో సంఘీభావము బలపడుటకు పూనుకొనవలసిన యవసరముగలదు. పూర్వనిటి పోలీసును నెలకొల్పుట కెట్టి యవసరముగలుగలేదని, వేరుగ దెలుపనక్కరలేదు. ఏ సమయమునను గుంటూరు మండలమున దార్శన్యము కలుగునను భీతికవకాశము లేకుండెను. అహింసాధర్మమును మండల ప్రజలు నిష్కర్షగ కొనసాగించిరి. ఎట్టి నిర్బంధముల నయినను ఓరిమితో భరించుటకు వారు సిద్ధపడిరి. అధికార నిర్బంధములవలన, పన్నుల నిరాకరణ మూగిపోయెననుట, సత్యవిరుద్ధము. సాధక బాధకముల నాలోచించి, పన్నుల నిరాకరణమును విరమింపవలయు నని, కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించుటచేతనే, ఈ ప్రయత్న మూగిపోయెను. అంతకుమున్ను పన్ను చెల్లించని వారు కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించిన పిమ్మట, మూడు కిస్తీలకీలను ఒక్కమారే చెల్లించిరి. ఇందునుబట్టి అధికారుల నిర్బంధముగాక, కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానమే, ప్రజల నడవడికి కారణమయ్యెనని ఎల్లరును గ్రహింపగలుగుదురు. ఇన్నుల నిరాకరణ మూగిపోయి, ప్రభుత్వమునకు రావలసినబాకలు కష్టమేమియు లేకుండ వసూలయిన సమయమునందు, పూర్వనిటి పోలీసును విధించుటకును, ఆంధ్రనాయక మణియగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని మరికొందరు నిర్బంధించుటకును ఎట్టియవసరమును కనుపింపదు.

అయినను అధికారులు తమశక్తిని జూపుటకుగాను అవసరములేని సమయమున ఆర్భాటముల గావించిరి. సెప్టెంబరు నెలవరకు పూర్వనిటి పోలీసుదళమును నిలిపియుంచిరి శాసనోల్లంఘన సభ్యులు గుంటూరునగరమునకు వచ్చినపుడు, వాలంటీర్ల సనేకుల నరెప్పజేసి, ప్రదర్శనముగావించి, ఆఖిలభారతవర్షప్రఖ్యాతి గడించిరి. ఇంత కాల మూలోచించి, శిక్షార్థపుపన్నును వీరిపుడు వసూల జేయనుద్యమించిరి. గుంటూరుమండలమున అధికారులవలంబించెడి మార్గములవలన, ఎప్పుటి కప్పుడు సంచలనము గలుగుచున్నది. నిరాకరణోద్యమ వ్యాపకమునకు వీరు ఇంతవరకును చక్కని యవకాశము నొసగుచున్నారు. ఈమారును అట్టి యవకాశమును మరల మెసగిరి. ఈ యవకాశమును, గుంటూరుమండలవాసులేగాక ఆంధ్రులందరును ఎంతవరకు గైకొనెదరో చూడవలయును. శిక్షార్థపుపన్నును ఆంధ్రదేశమంతయు భరించి, ఆంధ్రుల సంఘీభావమును దిట్టపరుపవలయునని, రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వెనుక తీర్మానించియుండిరి. సీతానగరము ప్రజలకు శిక్షార్థపుపన్నుకొరకు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు సాయపడి తమవిధిని నిర్వహించియుండిరి. చిత్తూరులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభయందు దీవిషయము చర్చకువచ్చినపుడు, సభ్యులీతీర్మానావశ్యకత సంతగ గుర్తింపకుండుట శోచనీయము. సిద్ధాంతముకొరకు వాదప్రతివాదములునడిచెను. తుదకు ఎట్టినిర్ధారణ జరుగకనే, తీర్మానముపంపారంపబడెను. మేజిస్ట్రేట్లు గారి ప్రకటనమునుగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము త్వరలో సమావేశమై ఇందువిషయమై చక్కగ నాలోచించి అమకూల

నిర్ధారణగావించవలసిన యవసరముగలదనియు, ఉపేక్షవహించుట కిది తరుణముగాదనియు, వెనుకటి తీర్మానము నాచరణలోనికి దెచ్చుట కేమార్గము నవలంబింపవలయునో నిర్ణయించి అధికారచర్యలకు కాంగ్రెసుసంఘము తగినప్రత్యుత్తర మొసగుట అత్యవసరమనియు, ఇంతకుమున్ను సూచించి యుంటిమి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి నెల 25-వ తేదీన నందివెలుగులో సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును కావించినటుల కార్యదర్శి దెలిపెను. “అవరాధపు పన్నువిషయమై గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు ఆఖరు నివేదికమును ప్రకటించినందున, రాష్ట్రీయ సంఘమువారు సదరు మొత్తము వసూలునిమిత్తము లోగడ తీర్మానముప్రకారము వెంటనే చర్యజరుపవలయునని, ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.” ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘ మివిషయమై యోచించుట కింకను గూడలేదు. పోలీసువారు మాత్రమవుడే శిక్షార్థపు పన్నును తెనాలిలో చురుకుగ వసూలుజేయుచున్నటుల, వేరొకచో ప్రచురింపబడిన తెనాలి వార్తలందు గాననగును. ఎవరియొద్దనుండి ఎంతమొత్తమును వసూలుజేయుచురో ముందుగ దెలిపియుండలేదట. ఎట్టి నోటీసు నిచ్చియుండలేదట. 24 వేల జనాభా గల తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీలో 68 మందికి మాత్రమే ఈ పన్ను విధించిరట. కొన్ని వార్డులును, కొన్ని తెగలవారును ప్రత్యేకముగ వదలివేయబడిరట. కాని అధికారులుజేసిన విచక్షణలో, అసహాయోద్యమంతో బాతుగ జోక్యము గలుగజేసి కొనని కొందరికిగూడ యీ పన్ను విధింపబడెనట. ఇట్టి ఫలితము ఆశింపదగినదే. నిరాకరణ పక్షపు సంఖ్య లింకను బెరుగును. అధికారులొసగిన నూతనావకాశము గైకొని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు శిక్షార్థపు పన్నువిషయమై బాగుగ నాలోచించి, ఆంధ్రదేశమంతయు నీ భారమును వహించునటులజేసి, అధికారుల నిర్బంధములు ఆంధ్రులనిశ్చయమును బలపరుచును గాని సడలించజాలవని, ప్రపంచమునకు గనుపరుపవలసిన యవసర మెంతయేని గలదు. ఇందునిమిత్తము, రాష్ట్రీయ సంఘము వెంటనేగూడి అధికారులకు తగిన జవాబిచ్చుటకు ఫలప్రదమగు కార్యాచరణమార్గమును నిర్ణయించి, ఆంధ్రుల ఖ్యాతిని విస్తరింపజేయుగాక!

శాసనసభా బహిష్కారము

సహాయనిరాకరణోద్యమము శాసనసభాబహిష్కారముతో ప్రారంభమయ్యెను. ఎన్నికల బహిష్కారమును, భారతవర్షము జయప్రదముగ నిర్వహించెను. వోటరులచే బహిష్కరింపబడిన శాసనసభలలో బ్రవేశించినవారు ప్రజాప్రతినిధులుగా జాలరు. ఆకారణముచేతనే శాసనసభల ప్రతిష్ఠ యంతరించినది. సంస్కరణములు నిరుపయోగమని అతిశీఘ్రముగ వెల్లడియయ్యెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిభానము ప్రయోజనరహితమని, సంస్కరణాభిమానులే అంగీకరింపవలసివచ్చెను. అధికారవర్గ నిరంకుశత్వము బయల్పడెను. ప్రజలు స్వతంత్రకార్యక్రమమును నిర్వహింప నిశ్చయించుటచే, ప్రపంచదృష్టి హిందూదేశముపై నిపుడు నిలచియున్నది. ఇదివరకెంత యాదోళనము సలిపినను, ఎంతధనమును వెచ్చబెట్టినను, బాహ్యప్రపంచదృష్టి హిందూదేశముపై నింతగ ప్రపరించియుండలేదు. భారతీయుల ఆత్మగౌరవము విస్తరించినది. కద్దరునిర్మాణము కొనసాగుచున్నది. జాత్యైక్యము బలపడుచున్నది.

అహింసాధర్మము తనదివ్యతేజము నెటుల ప్రసరింప జేయుచున్నదో, పాంచాళభూమిలో అకాలీవీరులు నేడుజూపెడి నిరూపమాన జితేంద్రియత్వము బట్టి కనుగొనవచ్చును. ఇంకను జేయవలసినపని యధికముగ గలదు. స్వరాజ్యసాధమును నిర్మించుట కెక్కుడుకృషి జరుపవలసినయవసర మెంతయేని గలదు. కాని, ఇందుకు భారతజాతి యవలంబించిన దీక్షను విడనాడి వెనుకకు మరలుట మార్గముగానే రదు. దేశమున సూతనశకమును బ్రవేశపెట్టి, నిరాకరణోద్యమమునకు ప్రాణమై వెలయుచున్న శాసనసభా బహిష్కారమునువదలి, మరల శాసనసభలలో బ్రవేశించుటకన్న భారతీయులకెక్కుడు అవమానముండదు. ఆట్లైనచోతకు లోబడుట కింతవర కెట్టియవసరమయినను గలుగలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసమావేశము శాసనసభాబహిష్కారమును కొనసాగింపవలయుననీ కోరినది. గుజరాతు రాష్ట్రీయసంఘము, శాసనసభలలోనికి బ్రవేశింపరాదని తీర్మానించినది. దీర్ఘ రాష్ట్రీయ సమావేశమున కధ్యక్షతవహించి, శ్రీమతి సరోజినీ దేవి చెన్నపురిలో జెప్పిన విధముననే శాసనసభలకు భావుట దోసమని హెచ్చరించెను. దేశము నకుగావలసిన విధానమును కారాగృహమున తపము జేసెడి గాంధీయోగి ఇదివరకే ఉపదేశించి యుండెను. దాని ననుష్ఠించుటయే ప్రజల ధర్మము. సరోజినీదేవి సూచించినట్లు, నాయకుల సూతన సంజే శములకొరకు వేచియుండ నవసరములేదు. సహాయ నిరాకరణముకొరకు శాసనసభలలో బ్రవేశించుట బూటకమనియు, రెంటికీని ఏమూత్రము జత కుదురదనియు, మాయదేవాలయములలో పూజించుట ఎట్టిదో శాసనసభా ప్రవేశముగూడ అట్టిదేననియు, ప్రజలు తమ శక్తిసంతతు వినియోగించుటకు నిర్మాణకార్యక్రమము సరిపోవుననియు, సరోజినీదేవిగారు హెచ్చరించిరి. ప్రపంచమంతయు హిందూదేశ నాయకత్వముకొరకు అత్యాచారముతో నిరీక్షించుచున్నది. ఈయాళను భగ్నముజేసి, దేశ దీక్షను తొలగించుటకు, శాసనసభా ప్రవేశమే మార్గముగను. ఇట్టి యనర్థము వాటిల్లకుండు గాక.

ఎవరికి లాభము!

రీడింగు క్రభువుగారు ప్రెస్సుఆక్టును పునరుద్ధరించుట ఎవరి లాభముకొరకు? స్వదేశ సంస్థానాధీశులలో తమకు రక్షణయవసరమని ఎవరు గోరిరో, క్రభుత్వమువారు తెలుపరయిరి. సంస్థానాధీశులకును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికిని గల ఒడంబడికలబట్టి, ప్రెస్సుపట్టమును కొనసాగింపవలసిన బాధ్యత ఏమూలను కనుపింపదని, నియోగీగారు ఇతరక్రముఖులును చెలిపియుండిరి. సంస్థానముల ప్రజలిట్టి చట్టమునకు విముఖులని, కత్తియవారు హితవాద సంఘమువారు పార్లమెంటు సభకు పంపిన విన్నపమునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. స్వదేశ సంస్థానములలో స్వతంత్రమగు పత్రికలుండుటకు వీలులేదు. ఇంతవరకు సంస్థానప్రజలు బ్రిటిషు ఇండియాలో ప్రచురింపబడెడి పత్రికలపై మాత్రమే ఆధారపడియున్నారు. ఈయాధారమును నైతము దొలగించుటవలన, ఏడుకోట్ల సంస్థాన ప్రజల హక్కులకు భంగముకలుగుననియు, వారిలో నవిశ్వాసమేర్పడుననియు, పై సంఘమువారు విన్నవించిరి. నిర్బంధములను విధించుట మాత్రము, స్వదేశసంస్థానాధీశులకు తోడ్పడుట కధికారవర్గమువారు ముందుకువచ్చెదరు. అజ్ఞురునందలి రాజస్థాన సేవాసంఘ కార్యదర్శి సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుల కొక బహిష్కార తేఖ్వాయుచు, స్వదేశసంస్థానముల కిట్టి చట్ట మేమాత్రమవసరము లేదనియు, ఈ చట్టము

శాసనమగుచో శాసనసభ్యులు శాసనసభలను విడనాడి దేశగౌరవమును రక్షింపవలయు ననియు, హెచ్చరించిరి. ఇట్టి కొరమానిన కార్యముకొరకు రాజ్యప్రతినిధిగారు తమ అసాధారణాధికారమును వినియోగించి, శాసనసభ్యుల తీర్మానమును రద్దుజేసియుండ, ఇంకను ఎక్కుడు ముఖ్యముగు విషయములలో వారెటుల ప్రవర్తించురో యూహించుట సులభసాధ్యము. ప్రతిష్ఠంభనలని పలవరించెదవారు, శాసనసభలలో బనిలేకుండ అధికారులు తమ నిరంకుశత్వమును కొనసాగింప గలరను సత్యమును గ్రహించి, వాని వ్యామోహమును విడనాడుట శ్రేయస్కరము.

విజయచిహ్నము

అకాలీలకును మహాంతులకును ఎడబాటును పెంచుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు భగ్నమగుచున్నవని, నేటి తంతివార్తలబట్టి తెలియగలదు. మహాంతులలో నిర్వాలా లనువారు విద్యావంతులు, నిర్వాలాలనాయకుడు మహాంతుల ఎదుట నుపన్యసింపచుచు, నిర్వాలాలును, అకాలీలును పదియవ గురు పుయొక్క వంశమువార గుటచే, నిర్వాలాలు అకాలీల కీ సమయమున తోడ్పడవలయునని హెచ్చరించిరి. ఆ హెచ్చరిక ననుసరించి, తామటుల తోడ్పడెదమని నిర్వాలాలు వాగ్దానము జేసిరి. ఈవాగ్దానము ప్రకారము నిర్వాలా మహాంత గుమూల్ సింగుగారు 27 తేదీ వెడలిన అకాలీజతలో జేరిరి. ఇందునుబట్టి అకాలీలు నిజమగు సిక్కులు గారను వితండ్లవాదమున కాధారములేదని స్పష్టమగును. అకాలీలకును, మహాంతులకును త్వరలో పరిష్కారము గుదురునని, వార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అకాలీవీరుల త్యాగ మూరికభావునా? బ్రిటిషువారికై సిక్కులెటుల ప్రాణత్యాగముజేసి రక్షించిరో చెలిపి, మరెవమయములందు అధికారులు గను బలచిన అసహనమువలన వారి యందు తమ నమ్మకము చెడెననియు, కారాగృహములే తమకు స్వర్గధామములయ్యెననియు, మిలిటరీ పెన్షనరులు తమస్టేటు మెంటులో చెలిపిరి. అకాలీవీరులు, మహాత్ముని సిద్ధాంతముల సత్యమును వెల్లడిజేసి, స్వమతమును రక్షింపగల్గుటయేగాక, దేశగౌరవమును రక్షించి, స్వరాజ్యము చేరువకు చేచ్చుచున్నారనుటకు సందియములేదు.

అమెరికా : మద్యపాననిషేధము

అమెరికాదేశపుల సమీచమునకు నౌకలు మద్యమును దీసికొనిరాగూడదని ఇటీవల శాసనము జేయబడెను. ఈ శాసనము బనికీరాదని, విదేశ నౌకల యజమానులు గగ్గోలు బెట్టుచున్నారు. కోర్టులలో ఇకాజెక్షన్లు ఉత్తరువుల గోరుచున్నారు. అమెరికానౌకల యజమానులు కొందరుగూడ ఇటులనే కోర్టులలో దావాలుతేగ, న్యాయాధిపతిహిండు అను వారి వ్యాజ్యములను త్రోసివేయుచు, అమెరికానౌకలు ప్రపంచములోనే భాగమునకును మద్యమును తీసికొని పోగూడదనియు, ఎక్కడను మద్యమును విక్రయింపగూడదనియు, వెలిబుచ్చిరి. అమెరికా గౌరవమును కాపాడుటకు, న్యాయాధిపతులు నైతము పట్టుదల జూపుచున్నారు. మద్యపానముపై ఇట్టి విముఖతనే ఇతర దేశములవారు గూడ కనుబడిచి అమెరికా ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట భావ్యము. లేనిపోని యధ్యంతరముల గలిగించుట, మిగుల హానికరము.

సిలోను దేశీయమహాసభ

సిలోను దేశీయ మహాసభ కధ్యక్షత వహించిన పెరీరాగారు, కద్దరుయొక్క యువయోగమును వివరించి, గాంధీమహాత్మునికి ప్రణమిల్లిరి. మహాత్ముని యువదేశమును కొనసాగించుచో, హిందూదేశము పునరుద్ధరింపబడుటయేగాక, మానవకోటి యంతయు పునరుద్ధరింపబడునని, పెరీరాగారు నుడివిరి. సింహాశద్విషముగూడమహాత్మునియువదేశముల నాచరణలోనికివచ్చి, విముక్తిగాంచుగాక.

తెనాలి వార్తలు

అదనపుపోలీసుపన్నును వసూలుజేయుట

పోలీసువారు అదనపుపోలీసుపన్ను చురుకుగా వసూలు చేయుచున్నార. వసూలు చేయు మొత్తము ముందుగా గెజటులోగాని, పత్రికలలోగాని ప్రకటించియుండలేదు. నోటీసుగూడ యిచ్చియుండలేదు. పోలీసు సబుయిస్పెక్టరువచ్చి, పన్ను చెల్లించవలయుననియు, లేనియెడల ఆస్తి జప్తుచేయువదనయు చెప్పుచున్నార. అతాత్తుగా వచ్చినందున ప్రజలకు కొంచెము కష్టముగా నున్నది. 24000 జనాభాగల తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో 68 మందికి మాత్రము యాదన్ను విధించినారు.

కొన్ని వార్డులను, కొన్ని తెగలవారును ప్రత్యేకముగా వదిలివేయడం. కాని, అదనపుపోలీసుపన్నుల బాధగా తోకవ్వమనే కొందరికి యాదన్ను విధింపబడుట చాల నాశ్చర్యము లుగ జేయుచున్నది. వెంటనే జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారును రాష్ట్రీయసంఘమువారును యీ విషయములో త్వరలో మేల్కొని, తమ విభాగకత్వమును వెరవేర్చుట ధని నమ్ముచున్నారు.

ఇద్దరు వ్యాపకము:— శుద్ధస్వదేశ క్రమ్రముల యుత్పత్తి నిమిత్తము ఒక పరపతి సంఘము నేర్పాటు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కొలపరేటిక్ సంఘముల ఆస్తిపై టురిజస్తాగారు 2-10-22 తేదీన తెనాలి వచ్చి చిత్తుచట్టముల సంగీకరించిరి. ఇట్టి సంఘములు యిదివర కెక్కడను స్థాపింపబడనందున, రిజిస్టరీ నిమిత్తము నభ్యులు చేసిన దరఖాస్తును రిజిస్ట్రారు గారికి పంపిరి. ఈలోపుగా దైతా నుబ్బారావు గారు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా యేర్పాటు కాబడిరి.

మొదటి వాయిదాసామ్మ కనూలుచేయుటకు వారికి అధికారము యియ్యబడెనది. తెనాలివాసులు యీవిషయములో కద్రవహించినని ప్రారంభించెదని నమ్ముచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు:— కొనరాజు రామయ్యగారు తిరిగి యేకగ్రీవముగా తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడింటుగా నెమ్మకొనబడిరి. కన్నెగంటి సూర్య నారాయణగూడ బొంతు చిపిలికెడ్డి, సూర్యదేవర రాఘవయ్య, కొగంటి అంజనేయులు గార్లు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెమ్మకొనబడిరి. రామయ్యగారు అన్ని సంఘములకు తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నందుకు వారిని ఆభినందించుచున్నాము.

శ్రీత్రిలిక్ బాలీయ విద్యాపీఠము-తెనాలి

ఈ క్రింది చందాలను ఆర్జించుమానములతో వందనములతో నందుకొన్నాము:— 1. చందూరు సాంబయ్య కంపెనీ వారు రు 50, 2. తెనాలితాలూకా హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థి సంఘమువారు (పుస్తకముల నిమిత్తము) రు 10-4-0 3. బండ్లాల శేషాచిత్రాశ్రుగారు రు 2, 4. శ్రీ సత్యనారాయణ రైసుమిల్ల వారు రు 90, 5. మల్లాప్రగడ దుర్గాబాగారు రు 5, 6. రేపల్లె దీపాకళివసూళ్లు పినపాల నాగభూషణం గారిద్వారా రు 55-14-4 7. గుడివాడ దీపాకళివసూళ్లు శే దాంతం సుబ్రహ్మణ్యముగారు రు 5-2-6, 8. యాదని దీపాకళివసూళ్లు ఆత్మలూరు సూర్యనారాయణ గారిద్వారా రు 10, 9. అత్తలూరు సూర్యనారాయణగారు రు 5, 10. మద్ది వెంకటరత్నం, చవ్వాల వెంకటకృష్ణయ్య కంపెనీవారు రు 12-1-0 11. కాపట్ల దీపాకళివసూళ్లు గొట్టిపాటె రామారావుగారిద్వారా రు 16, 12. కాకుమాను వుళక్కిగారు వార్షికము రు 25, 13. కొల్లా కొటయ్య, కొమ్మూరురామయ్యరైసుమిల్లవారు 20 ఇటీకాల సూర్యనారాయణ

సూర్యనారాయణ

గుంటూరుజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము

అదనపు పోలీసు పన్ను

గుంటూరుజిల్లా కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి నేతృత్వమున గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులు సమీక్షించినందున రాష్ట్రమునందు పన్నులను నిమగ్నము లొగడ తీర్మానము ప్రకాశము చేయుటకు చర్య జరుపవలెనని ఈసంఘము వారు కోరుతున్నారు.

1. అదనపు పన్ను విషయమై గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు ఆఖరు నివేదికమును ప్రకటించినందున రాష్ట్రమునందు పన్నులను నిమగ్నము లొగడ తీర్మానము ప్రకాశము చేయుటకు చర్య జరుపవలెనని ఈసంఘము వారు కోరుతున్నారు.

2. పై విషయములలో పని చేయుటకు మహారాష్ట్ర, బెంగాలు ప్రభుత్వం, ఉత్తర బెంగాలు ప్రభుత్వం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, మైసూరు, సాక్షి సామంతాదులు, ఇటీవల మహారాష్ట్ర, బెంగాలు గోపాలకృష్ణయ్య, నడిపల్లి వెంకటేశ్వరరావుల నెరసేపా రావుగారు ఈసంఘముగా యేర్పరచబడినది.

3. గుంటూరు జిల్లాలో ప్రతికా ప్రచార మకసరమై నందున జాతీయదర్శనములతో ప్రచారమును గుంటూరు ప్రతికా జిల్లాలోని గ్రామసంఘములు ప్రోత్సహించుటకు ఈ సంఘమువారు కోరుతున్నారు.

4. అడిటరుగారి నివేదిక చదువడమయినది. వారు చాల శ్రమచేసి లెక్కలను జరిపించి, విలువలను సలహానిచ్చినందుకు వారికి కందములు చేయవలెనని.

5. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము వారి వద్దనుండి 1922 జూన్ మాసాంతమువరకు, అడిటరుగారి నివేదిక ప్రకారము గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రావలసిన, మొ. 2000-3-20 వ నమూనాచేయవలసినదనిని బాకీల జాబితాలో చూపబడిన మొత్తములకు గాను వారి తాలూకు విలువలను జమ కట్టి బాకీలు వసూలుచేయ వలసినదనిని, ఇద్దరు సభ్యుల లెక్కలను శ్రీయుత స్వయంకాకుల సీతారావు మూర్తిగారివలల లెక్కలు తేల్చించవలసినదనిని, ప్రచారకల వద్ద మిగిలిపోయిన లెక్క స్వరాజ్యనిధి పుస్తకములను తేల్చించవలసినదనిని తీర్మానించడమైనది.

6. శ్రీయుత స్వయంకాకుల జానకిరామయ్యగారి విలువ చదవడమైనది. వారు విచారణ కాలములో ఖైదీ (Under-trial Prisoner) గా నున్నపుడు ఖర్చు అయిన మొత్తం 80 రూపాయలు వారికి చెప్పబడు తీర్మానించడమైనది.

7. అఫీసు బంట్లను మండలకేని ముత్యాల శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీబాయియ్యగారివద్ద ఈ సంవత్సరము డిసెంబరు మాసాంతమువరకు పనిచేయుటకు ఆంగీకరించడమైనది.

ప్రచారక సంఘము వారు నందివెలుగు, ఈమని గ్రామములలో ప్రచారము గావించి, ప్రజలను మిత్రులను చేయించుటకు కృషిచేసి, శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీబాయియ్యగారివద్ద ఈ సంవత్సరము డిసెంబరు మాసాంతమువరకు పనిచేయుటకు ఆంగీకరించడమైనది.

గుళ్లపల్లి-రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

ఉద్యోగులపై తుపాకులవ్రేల్చుట

తుంటూరుల దౌర్జన్యము

కారణము దుర్మహ్యము

మహారాష్ట్ర లెక్కర్ ఆర్. యల్. గింజ్ గారును, జిల్లా జడ్జి ఆర్. టి. యల్. కర్ గారును, అసిస్టెంట్ కలెక్టరు పి. లాంటిగారును అక్టోబరు 18 వ తేదీని చాయనండి మహారాష్ట్రకు మోటారులో పోవుచుండగా అదవిలోనుండి ఎవరో వారిపై తుపాకులు గాలిపిరి. కర్నూరులో తేలివైన కరీములైనను చెప్పబడినది. కాని అంతప్రమాదములేదట. మోటారు పోతుండ చాలాలో నడ్డంకులు వేయబడినవి. చాలాచెట్ల మోటారు కారునకు తగిలినవి. ఈసంఘర్షత్యమునకు కారణము దుర్మహ్యము. పోలీసువారు వేరమును గావించినవానిని పట్టుకొని టకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

విదేశ వార్తలు

బోస్నాగారి ఎన్నికల యుపన్యాసము

యూనియన్ ట్రేడ్యూనియన్ లిబరలు సాహాయ్యము

లండను, అక్టోబరు 27:—ఎన్నికలకు తమ యుపన్యాస సాంకేతిక బోస్నాగారి రిట్లు చెప్పిరి:— యూనియన్ ట్రేడ్యూనియన్ లిబరలు సాహాయ్యము. వారికితగిన ప్రాతినిధ్యముచేయుటకు బెంజిడిక జరిగియుండిన ప్రత్యేకమండలములందు యూనియన్ నిర్ణయ న్యాయనలు లిబరలు కలసి పనిచేయుటకు నేను అడ్డు వేయును." ఈవాక్యము లాయదుబార్జి గారు "యధమును నెడలై కుడని" చెప్పినదానికి ప్రత్యుత్తరముగా తలంప బడుచున్నయవి. పనిచేయుట కొడబడికని కూడ తలంచుచున్నవి. ఇందులకు తేల్చు లాయదుబార్జి గారు బదులు చెప్పెదరు కాబోలు.

లాయదు బార్జి గారు తమ నిర్ణీతవిధానమును తెలియ జెప్పక యున్నందున వారిపక్షమున కలతలు, జనించుచున్న యవి. కన్య ర్యేటివులకు సాయము చేసెదవని కొందరును, ఇండి పెండెంటు లిబరలులతో జేరుటకు కొందరును, న్యాయనలు లిబరలు చిలిపివుచున్నారు.

లాయదుబార్జిగారి ప్రత్యుత్తరము

కార్మికులు ప్రబలవచ్చును

లండను, అక్టోబరు 28:—లాయదుబార్జిగారు గ్లాస్గో యందుపన్యాసమున నిట్లుప్రసంగించిరి. ఇంకను దేశము అల్ల కల్లోలములలోనే మునిగియున్నది. కొంతలెవరును చిలదీయ ప్రయత్నించినదవ్వవలె తెలియ దేశ మెదురుచూచుచున్నది. పూర్వప్రభుత్వమునందు ఆదర్శములకును, ఆచరణలకును భేద ముండెడిదని తెలియజెప్పబడుచు బోస్నాగారు సోలిపోయిరి. ప్రభుత్వమున మార్పుగావలయునని కోరెడివారు దైహ్యమెక్కి లేగారు. ఏదోపక్షపాదము మాత్రము ఎన్నికలందు ఆంధ్ర లుగ రచ్చును. ఆయనను సాంఘికపాలనము నెలకొల్పవలెనని లక్షల కొలది ప్రజలు కార్మికు లంపుకొనిన విజృంభణ వ్యర్థపడబోవు. ఈదున్నత్యమునండి వాటిల్లుచుకుంటు నా క నేను ను నాహితులు సంపూర్ణగా యత్నింపవలయు. దేశమును అల్ల కల్లోలముల నుంచక, తజ్జాభివృద్ధిభయన నడిపించు పక్షముల వారందరికి ప్రతి కూలము గ క్రొత్త ఎన్నికలందు నేప్రయత్నములు సలుపవలె అని తలంచెను. మధ్యవర్తిత్వమునే మనము గవనించుచు, ఇరువైపుల నున్న సానువుల తలకంది, తొలగుచు ప్రయత్నించిన విజయముగనే పనిచేయ గలుగుదుము. లాంటి సరిచేయబాలని యంతటి దేశకు జేగూడదు. అట్లుచేసిన అపాయకరమైన భూకములు దేశ మును నాశనమునకు నడిపివు చుండురు. సాంఘిక భావమునందు ననే కడచిన విప్లవమును విజయముగా నాపగలిగిమి. అప్పుడు నేను కష్ట మను కంటెన యం దుంటిని. (వార్షధ్యము) ఇప్పుడు సాంఘిక ముండంటిని (వార్షధ్యము) అయిన ముడిగాలి మరియొక దెసనుండి ఆకరింపుచున్నది. ఎవరు కంటెనై నుండవలయు, వా కట్టి యుడుపుల భరింపవలయు నని కొరమారికలతల కాలము పుచ్చుచు మోసముచేసె యా ల్లిటను ప్రభుత్వమునాన కపాయములను తేటందుము గాక

చేంబర్లనుగారి ప్రచారము

కొండను త్రవ్వ ఎలుకను బట్టుట

లండను, అక్టోబరు 28:—పశ్చిమ బర్మింగ్హమునందు చేంబర్లనుగారు ప్రచారము సలుపుచు నిట్లు చెప్పిరి:—జాతీయవిప్ల వా నేతములలోగూడ జేసినప్పటికీ మును పోషించవలయునని యప్పటికీ వాకింతు. బోస్నాగారి విధానమున వివాదాంశము లేనియు తేల్చగాని, కొండను త్రవ్వ ఎలుకను బట్టినట్లుయినదని నే తలంచెను.

చర్చిలుగారి విజృంభి

లాయదుబార్జిగారివారే యుండెద

చర్చిలుగారింకను బలహీనులై ఆస్పత్రియందే యున్నా రు. వారు తమ దండిమండలమున కిట్లు ఎన్నికవిజృంభి లంపు కొనిరి:—బోస్నా ప్రభుత్వము చాల బలహీనులై కారణము నను, మంత్రి లనేకులు ప్రభువులవర్గములోనివార లగుటచేతను నేను దానిని ఖండించుచుంటిని. తెదరిన పోట్లచే ప్రభుత్వము

వారు అధికసంఖ్యాసభ్యులు. కా మన్న సభలో పొంది నున్నారు. లేనిపోని ప్రతిపాదనల మాత్రము తెట్టక, నూతనప్ర భుత్వముపట్ల స్వతంత్రమైనట్టియు, నిష్కరుటమైనట్టియు మతము అవలంబించవలయును. మరియొక నూతనపక్ష నిర్మించుట నా కిష్టములేదు. కనుక లిబరలు ప్రీ టెడరుగ అధ్యక్షించెదను. లాయదు బార్జిగారి పక్షముననే యుండెదను." ఇట్లు ప్రసంగించుచు అప్పుడప్పుడు లాయదుబార్జిగారి హితులతో నడించి ఇప్పుడు విరోధులైనవారిపట్ల నిరసనము జూపుచుండెను.

జార్జిలాగారల ఎన్నికల యొడంబడికలు

రీ ప్లస్, అక్టోబరు 29:—దేశమునందంతటను ఆ నేక మండలములందు పోటీల నాపుటకై బోస్నాగారి కన్య ర్యేటివుల తును జార్జిగారి నేమనలు లిబరలులకు నొడంబడికలు పుట్టినవి. లాయదుబార్జిగారిని, చర్చిలుగారిని క్రితకాలించక యుండుట కై కన్య ర్యేటివులు నిర్ధారించుకొనిరి. ముందు ప్రధానిగానుండినట్టి యు ఇండి పెండెంటు లిబరలునాయకుడుగా నున్నట్టియు ఆస్క్విత్తు గారి కేలాటి ప్రతిపాదనలు వారు కలిగించవచ్చును కార్మికులమాత్రము వారికి ప్రతిపాదనలేదను. అన్ని పక్షములవారు చాల తీవ్రముగా పోరాడుచున్నారు. తీక్షణముగా పోటీయ జరుగునని తలంపడుచున్నది.

ప్రధానమంత్రి నిధానము

డెయిలీమెయిలు ప్రతికావ్యాఖ్యానము

లండన్, అక్టోబరు 28:—రాత్రి 9-40 గంటలు. రెండు మూడు కోజులనుండి రోదరమియినప్రతికలు బోస్నాగారిపై ఉలికిపడుచున్నయవి. గ్లాస్గోలో బోస్నాగారు జేసిన ప్రసంగ మును గూర్చి డెయిలీమెయిలు ప్రతిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. 'మనమందరము నెచట ఏకాభిప్రాయముతో నున్నారమో ప్రజల కేమి ను తెలియదు. ప్రధానమంత్రిగారితోబాటు మాకు గూడ సంగతులన్నియు భయానకముగా నే యున్నయవి. ప్రధా నమంత్రి గమ్యస్థాన మెడియో ఏమిచేయు ద్వేషించెనే తెలియట లేదు. కాని కరిస్థులందు మాత్రము ఎంతమాత్రము మాకు లే కుండుట నిశ్చయము తనవిధానమును తెలియజేయు సమయ మిప్పుడు బోస్నాగారికి లభించినది. సోమవారమునాడు ఆయన యుద్దేశ్యమును తెలియజేసెదని తలంచెదము. ఆయనకు క్రొత్త గ ఇంకొక ప్రత్యేక పునిధాన మున్నచో ఆయన ప్రకటించిన విషయములలో దీనినిగూర్చి ఏమియు తెలియజేసి యుండలేదు. ఆయన యుపన్యాసము ఆంతయు ఊహాభాసమై యున్నది. కాని ఇదమితమని ఏమియు తెలియజేయలేదు. నియోజక వర్గము వారికిగూడ బోస్నాగారి విధాన మేమియు గోచరించ లేదు. అంభికారములో నున్నారు.

స్పెక్టేరులును పూర్తిగ ఎత్తివేయు వద్దేము లేద నియు కొంతవరకు తగించెద మనిమాత్రము ఇంతవరకు బోస్నా గారు తెలియజేసిరి. ఇదేగనుక ఆయన సామర్థ్యమును తెలియ జేసినచో ఇకముందుగూడ ఇట్టి విధానమునే అవలంబించిరని ప్రపంచము సముదంతు అయిన పరిపాలనమును జూచినవస్త్వ గలదు. కాంతిని స్థాపించెదమని బోస్నాగారు ప్రకటించిరి. కాని మాత్రాటి విశ్వాసములేదు.

ప్రేంచి ప్రతికల యుత్సాహము

ప్యారిస్, అక్టోబరు 27:—బోస్నాగారి ప్రకటనమును 'పెంచి ప్రతికలు కొనియాడుచున్నవి. బోస్నాగారు ప్రకటించిన ప్రకారము ప్రవర్తించినచో ప్రేంచి క్రిటికువారి కిదివరలో జనించిన అపోహములు కోపములు పటాపంచ లగుటకు సంది యము లేదని పెటిటు ప్యారిస్ ను ప్రతిక వాకొనుచున్నయది.

బోస్నాగారు చాలకాలము అధికారమును చెలాయించి సామ్యభావముతో పరిపాలనము జేయుగాక యని హావా లిబర ప్రతిక ప్రాయచున్నది ఇక నెంతమాత్రము యుద్ధవాక్య ములు, సాహసపు కృత్యములు జెడరింపులకు అనకాశముండదు. ఊహ, నిధానము, యుక్తాయుక్తచింతలు, గాంభీర్యము ప్రబల నని గాలియప్రతిక వాకొనుచున్నది.

పెయిస్లీ ఎన్నికలు

లండన్, అక్టోబరు 27:—కన్య ర్యేటివులకుమాత్రము రెండు ను ఆస్క్విత్తుగారికి పేయిస్లీ ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థులుగ నుండెదని అధికార యాతకముగ ప్రకటించబడినది. వీరికి ప్రత్యర్థులు కార్మికులు మాత్రమే ఉండెదరు.

కార్మిక ప్రకటనము ఆస్క్విత్తుగారి యభిప్రాయము.

లండన్, అక్టోబరు 27:—పిటరుబోలో లిబరలు సంఘమువారు క్రికెటినటుల పెద్దసభకే ఆస్క్విత్తుగారికి ప్యాకర మొసగిరి. ఇండి పెండెంటు లిబరలు పక్షమువారు.

ప్రజాసమితి కింది విషయములను గూర్చి చూపుటచే
కార్మిక ప్రభుత్వము నిర్మాణములో గూడజేసియు, దాక
రక మొదలయి లేవని, కుది యుద్ధము కార్మికులకు, ప్రభుత్వ
వారికిల నుండవలయు నుద్దేశమున తెలియజేసి.

బోర్డరు విభాగము కార్యము నున్నది. ఇది
పెండ్లలు లిఖించి పత్రములను చర్య సరియని కొనియివను
నాక చర్యయే తెలియ జేసెను. దేశములో ఇప్పుడు కాలి,
తక్కువ క్యయము గొప్ప అవసరములు.

అంతర్జాతీయ సమావేశము

నవనగరు మహారాజాగారు ప్రశంసించుట

లండను, అక్టోబరు 25:—కాటెంజుమనందు అంత
ర్జాతీయ సమావేశములోనున్నదినునది నవనగరు మహారాజా
గారిట్లు ప్రశంసించిరి:—

“సర్వజాతీయము సమావేశములను గూడ ప్రపంచవర్ధితులు
విచారించుకొనుట కిదికంటె ఉచితకాల మింతకుముందు కట
స్థించియుండలేదు. అంతర్జాతీయసమావేశమును స్థాపించుటకు
పాశ్చాత్యులు, ప్రధానముగా బ్రిటనులు చాల పోరాడి, ప్రశం
సాపాత్రులైరి అన్ని దేశములు సమ్మతించి, భక్తియు గలిగి
యొందిన అంతర్జాతీయసమావేశవిధానము కార్యరూపమున
నిజము మొదలగుట.”

సామీప్య ప్రాచ్యసమావేశము

మిథరాజ్యముల కావ్యములు

కొల్లూ, అక్టోబరు 26:— 18 వ నవంబరున లాసేనియా
లో జరుగవచ్చు సమావేశమునకు అందరు కలిసి సాహస్యముల
కుంపు పోచి, ఇటలీ, ఇంగ్లండునకు సలహాలుపంపజేసిరి. కుతు,
ముగ్గులను, మిలెట్రెండలివారికిని మరతులు కుదురుటకున,
స్ట్రీటుస్సునకున పరిష్కరించుటకున, కోమియా, కర్వియా,
అంగోరా, కాన్స్టాంటిన్ పి ఆ, గ్రీసు ప్రభుత్వము
లకు సాహస్యముల పంపబడును. స్ట్రీటుస్సునకు పరిష్కార
రహితముగా సమావేశమునకు మాత్రము రుస్సా ట్రేడింగ్ వా
రాహస్యములను, సుధీకరమునకుక మిదకున్నను, అమె
రికా ప్రతినిధి అన్ని సమావేశములందు హాజరయిండును, చాన్సి
యమైన నీరెండుసమస్యలు మహాముఖ్యమైనవగుటచే అమెరికా
ప్రాతినిధ్యము పంపవలయునని కోరబడుచున్నది తమప్రాంత
మున సమావేశమున కాజ్ఞియమిని ప్రార్థించుచు స్విట్జర్
లెండు ప్రభుత్వమునకు కమ్యులంపబడుచున్నది. సమావేశమున
స్విస్సు అధ్యక్షులే ఆగ్రాసాధికారులగుటచే కలంపబడుచున్నది.

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 26 యునైటెడ్ స్టేటుస్సు సమా
వేశమునకు సాహస్యములయు నని కర్ణున ప్రభువుగారు ఉప
పాదించిరి.

గిగులగోరాల కావ్యము

రీ పీల్స్, అక్టోబరు 29:—నిన్నటిదిము మిత్రముడలికమీషనర
లకు అక్కరము కాన్స్టాంటిన్ పిలు ప్రభుత్వపు విదేశాంగముం
త్రయైవ ఇదికే పాపాగారికిని అంగోరా ప్రభుత్వమునకు పంపు
కొనుటకు అంగోరా ప్రతినిధి హమీద్ బెగారికిని అవసరముల
ప్రాచ్యసమావేశమున కందించిరి. మిత్రముడలికారు ఏధేయత
గ్రీకు ప్రభుత్వమువారికి నోటు నిచ్చిరి. లాసేనియాలో జరుగను
న్న ప్రాచ్యసమావేశమునకు వెనిజిలానుగారు, కాన్స్టాన్టినోపా
లను గ్రీకు ప్రతినిధులుగా రావచ్చునని తెలపబడుచున్నది.

తురుష్క క్రూరచర్యల గూర్చి అసత్యవార్తలు.

లండను, అక్టోబరు 27:— స్విర్జునుండి వచ్చువార్త లింకను
అసత్యప్రకరణముగ నే యున్నది. సుధిని గూడ సరకుగనక
గ్రీకులకు అర్పించుటకు తిరిమివేయటకు జాతీయవాదులు
ప్రయత్నించుచున్నారు. గ్రీకు, అర్మీనియను దిగుమతి సరకులం
పట్టుబడుచున్నది. విదేశీయులు, హై మెయ్యపన్ను : ధింతు మని
భయపెట్టుచున్నారు. 7½ ఘంటలపనికై ఒకపొండు యియ్య
వలయునని డాక్టర్ కార్మికులు ఆందోళన సల్పుచున్నారు. కుదిమ
యము తెలుపుకొనిన విదేశీ వణిజులకు “అవును. ఆదియే మాకు
కావలసినది” అని అధికారులు బయలు జెప్పచున్నారు. ఇట్టి
పరిస్థితి లే : ల్ల సముద్రమునగూడ నున్నది. కెమిలిష్టులచే (వెంచి
వణిజులు కొంతమంది సారాయి ముద్ద తెప్పించినందుకు
కార్మి గారమున కంపబడిరి తెలియుచున్నది. కాన్స్టాంటిన్ పిలు
ప్రభుత్వపు అధికదళ ఒప్పకొన భవన్నయ
నను, సుధివరకుల : దుపయోగించునను మిత్రముడలికమీషన
నరులు అతోపణల పంపివారు.

అంగోరా ప్రభుత్వము

యూసుపు కెమలుగారి రాజీనామా

కాన్స్టాంటిన్ పిలు అక్టోబరు 27:—అనాగోగ్యముగ
నన్నారను కారణమున విదేశకార్యాంగముంత్రి యూసుపు
కెమలుగారు రాజీనామా నిచ్చుకొనిరి.

యావద్భారత పోస్టులు మహాసభ.

మూడవసమావేశము

చెన్నపురిలో ఆదివారము జరుగుట

యావద్భారతపోస్టుల అ. యం. యస్. మహాసభ రెం
డమావేశము నిన్నుభ్యాయ్ కాం 12 గంటలకు చెన్నపురి గోవి
దప్పనాయని కిదియందలి సౌందర్యమునాళుల పారంభమయ్యె
ను. స్టేజీకొన్ని సభ్యులకు గా. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యం
గారు అధ్యక్షుని హాసించిరి.

డిప్యూటీ పోస్టుమాస్టరు జెవరలు జె. యస్. వెల్మకగారు
పి. యం. జి. అ. పి. టె. జి. నరసింహులవారయ్యగారు, ప్రె
సిడెన్టు పోస్టుమాస్టరు క్వినుగారు వేది కనలంకరించి యుండిరి
నిన్నుభ్యాయ్ కాం 12 గంటలకు అన్ని రాష్ట్రములనుండి వాదా
పు 200 మంది ప్రతినిధులు రిజిస్టరు అయియుండిరి ప్రతిరా
ష్ట్రమునుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. సౌందర్యమునాళునకు
ప్రక్కననున్న భవనమునందు ప్రతినిధుల కందరకు కనతి ఏర్పా
టుచేయబడినది.

భవనమునందు తోగి జములతో రమ్యముగ అలంకరింప
బడినది. సభ ప్రారంభ మగుటకు మునుపే సభ్యులతోను ప్రేక్షకు
లతోను సభాభవనము నిండియుండెను. సుస్మృతియు ఆ గృహము,
అరమము, కన్నడము ఉరుదు, హిందీభాషలను మున్న ప్రార్థనలు
జరిగిపెట్టుట సభా కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడినది.

సభకు కావాలసందకు చింతియు సర్ది 2 వాదా
గారు, పి శ్రీనివాసరావుగారు (యం. యస్. ఎ) సభకొందరు
వాడుకులు పోస్టుల ఉద్యోగులు పంపిన కఠివాక్యము కార్య
దర్శి చెదిరెను.

సభాసంఘాధ్యక్షుల లగు డబ్ల్యు. సోమసుందరమొద
లిగారు పి. ఎ. ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగి వాదా తో. పావ
ము ఇ. డి. గారి త్యాగమును ప్రశంసించి ఉద్యో
గమునుండి మాఫిగారిని ప్రభుత్వమువారు తొలగించుటకు తీవ్ర
ముగ ఖండించిరి. పోస్టుల సంఘములను ప్రభుత్వములవారు
అంగీకరింప కలయుననియు, పోస్టుల సంఘము వారిసలహాలను
అమలుపరచుటకు అత్యవసరమనియు చెప్పి దేశములను హెచ్చిం
చుట అత్యవసరమని వాదించిరి.

పిమ్మట గా. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షు
లుగ నియోజింపబడిరి.

యావద్భారత పోస్టుల సంఘము రెండవ సంతకర నివేది
కమును కార్యదర్శి చెదిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు బుపస్థానించుచు పోస్టుల ఉద్యోగుల
దళను బాగుచేయుటకు కావసరమైన ప్రయత్నములు చేయు
చుండిరియు ఇంగ్లాండునందగన్న యాదేశమునందు తపాలా
ఉద్యోగులకు జీతములు మిగుల స్వల్పముగ నున్నవియు, విక
మక్తముగ గలిగి కృషిచేసిన తమకొరక లన్నియు పథలమగునని
యు చెప్పిరి. తపాలాఉద్యోగుల బుజు ప్రవర్తనమును అధ్యక్షు
లు ప్రశంసించిరి.

తొరపాడముఖ్యులు గారు కడచిన సంతకరము జరిగిన
పోస్టుల మహాసభకు అధ్యక్షుల నహించి ప్రభుత్వమువారు పో
స్టుల ఉద్యోగులపట్ల అవలంబించుచున్న విధానమును తీవ్ర
ముగ ఖండించిరి. అధికారులు కొంగింపుకొని తమకంటె మిక్కి
లయినది మాఫిగారిని కోరిరి. మాఫిగారు తమకంటె మిక్కి
లయిన వారు ఉద్యోగమునుండి తొలగింపబడిరి. నిన్నటికనము
సమావేశమైన మహాసభయందు 18075 రూపాయలకుల సంచి
పీరికి బహుమానముగ నిత్యుండెను.

మహాసభ జరుగుచున్నది

ఇస్మైల్ పాపాగారి నెన్నుకొనుట

కాన్స్టాంటిన్ పిలు అక్టోబరు 27:—యూసుపు కెమలు
గారి స్థానమున ఇస్మైల్ పాపాగారు ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీశ్రీ
సమావేశమున కెమరిన్సుభ్యులకు ఇస్మైల్ గారే అధ్యక్షులుగా
నుండురు.

భారత దేశీయులు

ఇంగ్లాండులో వైద్యపట్టములను

(లైసెన్సు) బొందుట

లండను, అక్టోబరు 29:—ఇంగ్లాండులో భారతీయులు
వైద్యపరిక్షయందు 127 గురు ఉత్తీర్ణులయిరి. కయద్యవృత్తిని
జేసు కొని టు కు పిరికి ల యె నెచ్చు ఇ క్య
బడిన బొంబాయి కలకత్తావారే గాక మద్రాసు రాజధాని
వారు ఇద్దరు గలరు పీరిషేర్లు:—ఏ. రావు; సి. సత్యరాజుగారు
కెరిషియలో దొంగలు విస్తారముగ బొంబాయినుండి
బయలుదేరిక కెరిషినియా పోగయోడలో 77 గురికి ఇక్ష్
యంసాజ్యము తీరిరి. ఇద్దరు చనిపోయిరి.

బొంబాయిలోనున్న పరిశీలుచే ఈజ్యరముతగిలె ననియు
అకాణమును విచారించవలెననియు ఇండియా లో ఈ నైక
ఏజంటులకు కంపెనీవారు తెలియజేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

తపాల ప్రకటన:—గురువారము నవంబరు 2 వతే

ది (చా రావభతు' అగుటచే తపాలా ఆఫీసులకు పెలవు ఇవ్వబ
డును. ఆదివారమునాటివలె తపాలాఫీసులయందు పనిజరుగును.
మందును

తమిళనాడు మహాసభ:—రికత్తురునందు జరుగ

నున్న తమిళనాడు మహాసభకు ప్రతినిధులుగ శోభివారు చెన్న
పురిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి ద. భానులు వెట్టు
కొని డెలిగేటు ఫారములు పొందవచ్చును.

గో. పానుగల్లు రాజుగారు:—గో. పానుగల్లు రా

జుగారు నవంబరునెల 1 వతేది తిరుచిపాళినుండి బయలుదేరి
గురువారం 2 వతేది ఉదయం 8 గంటలకు చెన్నపురి సెంట్ర
ల స్టేషను చేరెదరు. (ప్రయరణసంఘము)

శారదా నికేతనము, గుంటూరు:—గుంటూరు

నందు నవంబరు రెండవతేదిని కారదానికేతనము స్థాపింపబడును.
ఆసభకు కాకినాడను సాన్త్యరరావుపంతులుగారు అధ్యక్షుత
నహించెద రని, కార్యదర్శులు జెంపుచున్నారు.

పాతకాల వార్షికోత్సవము:—హానేవల్లియందలి

శ్రీ తిలారీ యూనియను కుభ్యకు పాతకాలా సంతకరకొత్త
ము ఈ నెల 28 వ తేది సోమవారము సాయంత్రం 4-0 గ
పాతకాలాభవమున శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం ఇన్స్
వెక్తువారగు మ. కా. రా. శివై గోపాలంగారి యాధిపత్య
మున గావింపబడినది.

బొరావపత్తు:—బొరావ (ఈ వహమ్యుదీయల

కొకగొప్ప పండుగదిగము. ఈపండుగ యీ సం వత్సరము 4
వంబరు 2 వతేదిని వచ్చును. ఆదినము హైకోర్టునంతయుకెల
పు ఇవ్వలయునని కోయి సదుల్లా యమ సాహెబుగారు
ప్రధానవ్యాయము రికేట్టి పంపిరి. ఆదినముచూచునట్టి యలందరు
కోర్టుకు రావచ్చురలేదని బహమ్యుదీయులగునక్కిళ్లు హదింపవలసి
కేసులు ఆదినము విచారణనడగ గూడదనియు ఉత్తరువిచ్చిరి.

శ్రీ పు యలీకవరద సభ:—చెన్న పట్టణం గోవిం

దప్పనాయనివిధి 62 నెంబరు ఉమ్మడిరావ త్యకెట్టి, గురు
స్వామికెట్టి కం: నీలారి కార్యాలయమునందు 31-10-22.
మంగళవారం రాత్రి 8½ ఘంటలకు కీర్తికేసులకు పండిత
లక్ష్మణాచార్యులవారి కిప్పులగు బ్రహ్మశ్రీ వి. శివై చాన్సుల
వల్ల రామాయణకథానికందలి “సుగ్రీవ పట్టాభిషేకము”
అను పారికథాకాలక్షేపము జరుపబడును. భక్తగరు లందరు
విచ్చేయ ప్రార్థులు.

సామాజ్యవస్తుప్రదర్శనము

కొం డి యా క మి టీ కార్మిక దర్శి

వోమినియనుల సహకారము నపేక్షించుట

లండన్, అక్టోబరు 27:—పూర్వము సంయుక్తరాష్ట్ర
ములలో వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగిగ పనిజేసిన నాకాన్యంబె
గారిని బ్రిటిషు సామాజ్యము ప్రధానసంఘమునకు కార్యదర్శిగ
ని నియమించిన విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గీకరించిరి.

డెవెన్పైను ప్రభువుగారి యభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 27:—బ్రిటిషు సామాజ్య కస్తు
ప్రదర్శనము వలన సామాజ్యము యొక్క కస్తుసంపదము
భవద్యవస్తుధిని ప్రపంచమునకు తెలియజేయుటకే యని
దెవెన్పైను ప్రభువుగారు పత్రికలలో ప్రకటించిరి. వీలైనంత
వరకు ఈ కస్తుసంపద సంతకు వినియోగించు కొనెదరు. ఈ
యొద్దేశ్యము నెవేగుటకు దోమయిననులసహ కారమును గోగన్న
వస్తుప్రదర్శనకథనా రీతిర్యామము గావింమకొనిరి. వైకమివ
నరులు ఆధినివేశముల (నూపుకమిటిల యధ్యక్షులును) కార్య
నిర్వాహక సభ్యులకు జేర్చుకొనబడుదురు. మ్యూజింగు కమిటీ
లలో వైకమివనరులు సభ్యులు గ చేర్చుకొన
బడుదురు. దోమినిభానుల వస్తుప్రదర్శనములకు కమివనరులు
వెద్దలు ప్రదర్శనోపయోగము నిమిత్తము కావలసిన వస్తువులన్ని
యు సామాజ్యమునుండియే రావలెనని సభవారి విధానమును
తెలుపుచున్నది. ఈయొద్దేశ్యముల దిగ్విజయముగ నెరవేరుటకు
ఇంకొక యుపసంఘము నెలకొల్పబడును. ఇందులో కార్య
నిర్వాహక సభాప్రతినిధులు ముగ్గురు హైకమివనరులచే నీయ
మితమైన సభ్యు లిద్దరు, ఆధినివేశములు, ప్రాజెక్ట్ రేటుల తో పుక
దికసభ్యుడును వైసంఘములో పనిజేసెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్

హెల్త్ డిపార్ట్ మెంటు.

డింగు జ్వరము.

అదిమిమి!—ఈ తీవ్రమైన అంటుజ్వరము అకస్మాత్తుగా తలసాగిపోయిన కీళ్లపట్టు ఎముకలయందును నరములందును బాధ యను కలిగించును. ఈ జ్వరము రమరమి 102° మొదలుకొని 104° డిగ్రీలతో రెండు లేక నాలుగుదినములవరకుండును. నాలుగుదినములేక విడవదినమున జ్వరము లగ్ని దేహమంతయును గుల్ల లాగా నుంచును. ఇంకొకటి నవతీయకవిధమైన జ్వరము ఒక వారము యందుమించుగా దేహమంతయును నొప్పినికలుగజేసి వ్యాధిగ్రస్తుని చాలబలహీన పరుచుచున్నది.

ఏమి చేయవలయును?—ఈ వ్యాధి వచ్చునప్పుడు యింటిని, చుట్టుప్రక్కలను శుభ్రముగా నుంచుకొనవలయును. గుంతలయందు నీళ్లను నిలువనియ్యకూడదు. వీలనగా యీనీళ్లయందు దోమలు పుట్టుచున్నవి. ఇవి యీ జ్వరమునకు కారణముగ నున్నవి. దోమలనుండి తప్పించుకొనుటకు ఉపాయము దోమల వలమధ్యన నిడించుటయే. మియింట యిటువంటి జ్వరముచే ఎవరైనను బాధపడునప్పుడు అతనిని దూరముగా ధూరాశ్రమగా గాలిద్రవశీలించు గదిలోనుంచవలయును అదియందు వైద్యులు లేక నేరచేయువారు. తప్ప వతీయకరు ప్రవేశించకూడదు. వ్యాధిగ్రస్తుని చుట్టును దోమలవల కట్టవలయును. తక్షణమే వైద్యుని పిలువనంపుడు, లేక కార్పొరేషన్ వైద్యశాలకు బోయి జ్వరమునకుమందు అడుగుము.

వై చెప్పునటువంటి పద్ధతులను గమనించినచేత వ్యాధి గ్రస్తునికి చాలనుట్టుకు బాధతగ్గి శీఘ్రములోనే ఆరోగ్య పంతు దగను.

కే. రాఘవేంద్రరావు,
హెల్త్ ఆఫీసరు.

ఖద్దరు అంగళ్లు

త్రిలింగపుత్రిలో ప్రజామిత్రుడు కార్పొరేషన్ వారి డబ్బుతో రెండంగళ్లను పెట్టవలసిన అవసరము వాకు తెలియదను మున్నగు తెలియని విషయములను కొన్ని వ్రాసియుండెను. మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీవారు నిరుడు 1000 రూపల పెట్టుబడితో ఆంధ్రపుత్రిక లయమున ఖద్దరు అంగడిని ఏర్పరచిరి. అప్పటికి మదరాసు కట్టణమున తగిన ఖద్దరు అంగడి లేనందుననే కమిటీవారి రీతినికొనెను. ప్రకాశింగారై నను కాంగ్రెసు, ఖద్దరు ద్రవ్యములనుండి అంగడి పెట్టించుక, గలాపురంలో క్షీరధారగునరకు విడుదలకై యంగడిని పెట్టించి నట్లు అందరికి తెలిసినవిషయమే. మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రకమిటీ వారు ఈసాలున 500 రూపలతో నాలుగు కొని బట్టలు నేయించి అమ్ముటకును ప్రాకారాంగడిని సాగించుటకును ఏర్పాటుచేసిరి. నాలుగునెలల బట్టలు నేయుపనిని కమిటీతరపున శ్రీ సరస్వతీ సంఘమువారు నెరవేర్చుటకు ఒప్పుకొనిరి. ప్రస్తుతము ఆంధ్రపుత్రిక కాలయమున పెట్టినఅంగడి చిత్తూరు ప్రదర్శనమునకు ఆయాతావులనుండి వచ్చినసరకు విడుదలమహాశ్రమే ఆయియున్నది. ప్రదర్శనమునకు వచ్చినసరకు తరిగి పంపుటకంటె విక్రయించి నవిన ఎక్కువ లాభకరమని యెంచి ఈ అంగడి పెట్టబడినది.

ప్రకాశముగారుగాని నాగేశ్వరరావుగారుగాని కాంగ్రెసు కమిటీ ద్రవ్యమునుండిగాని, ఖద్దరు ద్రవ్యమునుండిగాని పెట్టించి అంగడులను పెట్టించినమాట యథార్థము కాదు.

కొ. శివరామకృష్ణారావు.

మలబారునిష్ఠపరిచారణసంఘము

కొల్లంగోడు రాజాగారికి ప్రత్యుత్తరము
కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన మలబారు విప్లవపరిచారణసంఘముయొక్క అంగడిరూపమును గూర్చియు అందరి సభ్యులనుగూర్చియు, విచారణాంశములగు గూర్చియు కొల్లంగోడు రాజాగారును ఇతరులను ప్రతిపూలభిప్రాయముల తెలియజేయుచున్నారు. సంఘకార్యదర్శియగు యమనాదాస్ మెహతాగారు సంఘము నిష్పక్షపాతబద్ధిలో అల్లరులనుగూర్చి విచారించుననియు, జరిగినదంతయు తెలిసికొని ఎల్లరులను వ్యాయము కలుగజేసి వికమధ్యమును స్నేహభావమును పెంపొందజేయ యత్నించుననియు తెలియజేయుచున్నారు.

వైస్రూ బిల్లు

కేవలదు హితవైధ్యసభాధ్యక్షుడు బిల్లు సంగీకరింపవలదని పార్లమెంటును కోరుట.

కేవలదు హితవైధ్యసభాధ్యక్షుడు (వైస్రూ బిల్లు సంగీకరింపవలదని పార్లమెంటున కీక్రంది విజ్ఞాపనమునంపిరి. “స్వదేశ సంస్థానప్రజలు తమ కష్టనిష్ఠురముల దెలుపుకొనవలెనన్న వార్తాపత్రికలే మా గృహము ఈ బిల్లు వలన నీ మార్గము మూసివేయబడినది. ప్రస్తుత స్వదేశ సంస్థాన ప్రభుత్వముల యధికారము క్రింద నేపత్రికయు నిలువజాలదు, నిలచి విద్య, పాఠశాల్యము, వైద్యసాహాయ్యము, పారిశ్రామికాభివృద్ధి మొదలగు విషయముల గూర్చి విమర్శముగా వింపజాలదు. వైస్రూయిగారు బిల్లుకు పెట్టిపేజీ 7 కోట్ల స్వదేశసంస్థానప్రజల యాశయముల భిన్నముజేసి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యుదారాశయముల వట్ల నపనవ్యక్తమును, సహనమును జనింపజేసిరి”

విచిత్రమైన మోసము

కలకత్తాలో డబ్బు. జే. మాయలన్ అను నైరోబీయుఁ డొక స్వదేశీకన్యముల రుకాశాత్తున కేగి కంభములు కొని యుకాణదారు కద్దనుండి 2189 రూపల వెల లలి 11 ఖద్దరు తానుల గొనిపోయి డబ్బియక ఎక్వైచెను. తనకు బ్యాంకులలో చాల నిలువధన మున్నటులును, తాను గొప్పవ్యాపారము చేయుచు న్నుటులును నతిదు దేబముగ బల్కెనట క ని యజ్ఞసిక్ క దమ్మి డియైన నిలవడబట్టుటలు ఋజువుచేసికొనలేక పోయెను. వ్యాపారము చేయుచున్నటులు గూడ ఋజువు చేసికొనలేక పోయెను. అందుచే రాజధాని మేజిస్ట్రేట్ నీ కోర్ సంతకర్ణము కరివశిత్ విధించెను.

బనియా హత్యకేసు

తీర్పు చెప్పబడుట

ధిల్లీ జిల్లాజడ్జి కొల్లుస్రీముగారు ధిల్లీ బనియాహత్య కేసు తీర్పుజెప్పిరి. బివకలాలన కురిశిత్ విధింపబడెను. గిరిధర లాల్, బాలకివక్, నిసార్ అహమ్మదుల విషయమై ఆపునకు సాక్ష్యమునకు తగినంత బలము లేనందున జడ్జి అసెస్సరుల యభిప్రాయము సంగీకరింపక ముగ్గురిని విడుదల జేసెను.

ఆంధ్రభీముడు

వృత్తినివీడి దేశీయుల శారీరకాభివృద్ధికై పనిచేయ నెంచుట

పోక్కువరులలో ప్రదర్శనాంతరము ప్రాశసరు రామ మూర్తిగారు భారతీయులు శారీరకాభివృద్ధికై శృషిసల్పుటలే దనియు, వైద్యులలచే ననుసరించి వృత్తిని వీడను జీవితము అనంతరము భారతీయుల శారీరకాభివృద్ధికై తమ జీవితమును జనియోగించెదమని యా సవస్యనిందిరి.

రైల్వేకర్మిగియుల మహాసభ

సి. యఫ్. ఆంధ్రూస్ గారధ్యక్షత వహించుట
ఇండియా, బర్మాదేశములలో రైల్వేయోక్మిగుల మహాసభకు సి. యఫ్. ఆంధ్రూస్ గారు రధ్యక్షత వహించుననియు, సభ బొంబయిలో 24వ నవంబరునుండి 27వ నవంబరువరకును జరిగినదియు సంఘసాధారణకార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు.

చచ్చిమకృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ జిల్లా తీర్పున గయకు ప్రతిఘటగా యీక్రంది వారిని బెజవాడ - తిరువూరు, గన్నవరం తాలూకాలో గాను యెన్నుకొనిరి. 1 కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారు, 2 అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు 3 చాను దా మోదరరావుగారు 4 మానే పల్లి బాపయ్యగారు 5 వెగతురిజిల్లి శ్రీరామారావుగారు 6 రాయ్యూరు ఆచార్యరామయ్యగారు 7 కావలి శంకరరావు గారు 8 నూకల వీరరాఘవయ్యగారు.

వైస్రూయిగారి పర్యటనము.

వైస్రూయిగారు ఇందూరునుండి 31 వ తేది మధ్యాహ్నము గ్వాలియరున కేగెదరు.

55 హోక్కుర్లు బట్టగారు 28 వ తేది లక్నోకు వచ్చిరి.

యావజ్జీవనిర్బంధితుడు జెయిలరును కొట్టుట.

ముద్గాయి శిక్షింపబడుట.

ముజబబా అనునకడు సార్వభౌమునివై కత్తికట్టిన కేరమునకై యాజ్ఞీవశిత్ ననుభవించుచు లక్నో సెంట్రల్ జెయిలు లోని జెయిలరు హెరన్ గారిని కొట్టినందుకు నబ్ దివానల్ అఫ్ సరుచే విచారింపబడి 1894 వ. ౧౮౮ కారాగృహకానము 45 వ నియమము ననుసరించి 3 సెలల ఏకాంత నిర్బంధశిక్ష విధింపబడెను.

తిత్తూరు హిందుమహమ్మదీయ విభేదములు:— కేంద్ర భిలాభకుసంఘమునకు చేరక ఖైత్రీగారు బొంబయినుండి చెన్నపురిజిల్లా కార్పొరేషన్ కార్యదర్శికి ఈక్రందికఠివార్త పంపుచున్నారు.

తిత్తూరునందలి హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను కరివగించుచున్నయమై మీరు శత్రువుచుకొనవలయునని కోరుచున్నాను. హిజరతు చేయగూడదని మహమ్మదీయులకు సలహా ఇయ్యవలెను. హిందువులకుగూడ సలహా ఇచ్చి రెండుసంఘములకు స్నేహము కుదురునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెను.

రాజమండ్రి ప్రిడిక్టర్ మున్ కోర్టులో
అసలు 477—1921

వాది:—కోర్టు మున్దరాజు

ప్రతివాదులు:—వై సాని వెంకటరమణయ్య కన్యారాజు

నోటీసు

ఈ నెంబరు రయిను మిల్లు మెషీన్ మశ్రూమ సదరు రయిను మిల్లు ప్రజేశమందు (నాగులు చెర్వు చిన్న బజారువద్ద) 9-11-22 తేదీనన్నీ ఆవసరమయినయెడల 10, 11 తేదీలను గూడ వుదయము 8 గంటలు లగాయకు 10 గంటలవరకున్న సాయంత్రం 4 గంటలు 6 గంటలవరకున్న బహిరంగ కేలం చేయబడును. వరకులున్న యితరదేలెయిల్లున్న కమిషనరు గారిని కకకోర్కవచ్చును.

రాజమండ్రి } మీర్ ఆకరం ఆలీ, బి. ఎ. బి. ఎస్.
26-10-22. } కమిషనరు

కాకినాడ డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ కోర్టు

ఫయిలు న్యాయకాజు 988/1921.

వాది. సరిసెల్ల అమ్మన్న సిద్ధాంతి

and

ప్రతివాది: పీకభానా సత్యవారాయణ

ప్రతివాదివై, వాది సదరు నెంబరున దావాచేసినాడు. సదరు దావాలో ప్రతివాది సకలము యంతవరకు వుచ్చుకో నందున యీ దావా 10-11-1922 తేదీకి ప్రతివాది హాజరు ఆవుటకు వాయిదా జేయ చిసారు. సదరు తేదీకి ప్రతివాది హాజరు కానియెడల ప్రతివాదిని యెక్కుపార్టీగా declare చేసి వాదికి ప్రతివాది పరోక్షమున తీర్పుయచ్చెదరు. కే. వెంకటరమణ, వాది తరపు కేటెలు.
26-10-1922.

హిందీ పక్ష పత్రిక

రాష్ట్రభాష

సంపాదకులు:—హృషీకేశ శర్మ.

దిపాకళీదినమున వెలువడును. ఇందు భాషాతి గారితే హిందీ విద్యార్థులయొక్క సాహిత్య సాంఘిక, ధార్మిక, నీ సంబంధమగు వ్యాసములును, శిక్షాప్రదము లగువందీ నక పూర్వకమగు కథలును ప్రకటింపబడెను. సరి ఈ నూతనము హిందీ నభ్యసించు గుం ఎ. గురట్లు తెలుగు నుచ్చారణా సహితమైన చక్కని చిన్న చిన్న కథలు గూడ ప్రతిసంకయందును ప్రకటింపబడుచుండును వెంటనే అర్ధరూ పంపు. ౧౦౦ చొలి రూ. 3, మాదిరిప్రతిక 1-కి ఆ 3, ప్రతిక వి. ద్వారా పంపబడదు.

మేనేజరు - రాష్ట్రభాషా,

(338)

ప్రెస్టి కేసు - మదరాసు.

యుద్ధమునకు కారకులెవరు?

[నేషను అధినాయుడు]

కాంతివేదంబున ప్రపంచమును ఆశ్రయించు ముందు నట్టి విరామదశ జన్మింపి మిత్రమండలి నుద్ధము పట్టియున్నది. దిశ్యులను గాంతి నుపాధ్యము గావచ్చును కొంతకాలము విరోధభావ ప్రదర్శనము లేకుండుటయు పరిశీలించ వలసిన యంతము. సహకారము, అన్యోన్య సహాయము, సాధ్యము గావచ్చును, బెవరిని పులుచీలిజడములు తప్పినందులకైనను మనము బెల్జియమునకును, నష్టపోవోదనియనంబునకును, కృతజ్ఞత గలిగియుండవచ్చును, ఈ దేశముల ప్రస్తుతచారిత్రమును గూర్చి యోజించుటకు పూర్వము వాని యార్థికస్థితియు బరిశీలించుట యవసరము. నుమాను నాలుగు సంవత్సరములనుండియు వెర్సెల్స్ సంధినియుముల వానరణలో బెల్జియను మిత్రమండలివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అది కుద్ర పనికిపాలినవనియు ఆచరణయోగ్యములు కావనియు ఎల్లరును ఎరుంగుదురు. వానిలో నెదిలకే కొన్ని మాదిరివి. యూరోపు నాగరికభావముగ నుండవలెనని అది ఇంకను మార్పుచెందవలసి యున్నది. ఈ చిన్న చిన్న మార్పులు గూడ అమిత అలస్యముగ చేయబడెను. వర్సెల్స్ సంధిలోని వివరముల నచ్చటచ్చట మార్పు చేసిన లాభము లేదనియు ఆ సంధి ముఖ్యమూలములే మార్పు గలిగించవలెననియు ప్రజల అభిప్రాయమున్నది. వానియందు తప్పులు, అనేకములుండినను, తర్కవాదము లేకపోలేదు. మొదటి నుండి చివరవరకు ఆ సంధిపై మొత్తముగా కారభావముతోటి తమాష చేయబడెను. "మిత్రమండలివారికి గలిగిన నష్టమునకు జన్మింపజేసిన, జన్మింపజేసిన దేశములను పరిచారము బెల్జియను వలె" నను బాధ్యతను జర్మనీ యొప్పుకొనవలయు మిత్రమండలి వారు తమయాచచ్చికిని వినియోగించిరి.

నేషనును, బాధ్యతయు సంపూర్ణముగ మన (నేషనుకటి) వైఖరిపై మోపుబడెను. అందువలన వారునష్టములకు పరిహారము చెల్లించుకొనవలసి యుండుటయే గాక ఆర్థికముగను, ఇతరవిధములగను ఆ దేశములు మరలతలయెత్తి బంధులాగున మిత్రమండలివారు పలువిధముల లాభసాధనముల నాలొచించిరి. వారు వ్యాప్యమునకు మరల బూనుకొనకుండునట్లు చేయుట - ఆస్తి యా - హంగరీని చిందరవడిరచేయుట యొక్క యితరవిధముల ఆ దేశముల యెల్లరుల వైఖరియను మార్పుట, ఆయుధములను, యుద్ధసామగ్రిని తీసివేయుట, యిట్లు అన్నివిధములగు సుపాయములను ఆ స్వేచ్ఛించబడెను. వీనినిగూర్చిని మూలకారణము న్యా యమైనదే యని ఒక వేళ యంగీకరించినను, యిట్టి సాధనముల నవలంబించు విధానము ధర్మముగ నున్నదా యని తప్పక ప్రశ్నింపదగును. కొన్ని విషయములు న్యా యుగమునందున్నను, వాని వానరణలో బెట్టుట రానిది గాకపోవచ్చును. వెనుకటి పాలకులు ప్రారంభించిన యుద్ధముల బాధ్యత జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశపు ప్రస్తుతపు రిజర్వకు ప్రభుత్వములపై మోపుటయు ధర్మముగ నుండులేదు. మిత్రమండలివారు, అంత శ్రమవలననో హతాత్మకనో 1914 లో నిరపరాధముగ నుండినవారై యెల్ల పక్షమును నుదురునియు తలంచుటకు పిలువదు. ఈ సందర్భము ములలనను, ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిలవలనను సంధి సవరింపవలె నను నిర్ణయ న్యాపించినను, సవరణచేయుట యవసరమని కొందఱు మాత్రం నిర్ణయించుచున్నది. ముగియించుచున్నది. పాము

కేసు గారు (సెంచీ ప్రధాని) జర్మనీ యుద్ధము నంతయు భరింప వలసియుండ, ప్రస్తుతము వారి యుద్ధము దీని చాల మితభాగమే యని సంకోచము తెలుపుటయు తెలిసెను. ఈ సందర్భమున లా నుకు బాధి గారి యభిప్రాయములను సయితము గమనించుట యొక్క ముగింపు. 1917-వ సంవత్సరమునందు లా నుకు బాధి గారు చెప్పిరి? "మిక్కిలి ఆపాకరమై యున్న, రహస్యముగను, బాక్రమ్యము, చాకచక్యముగను పనులైన కట్ట ఇతరదేశముల న్యావృత్త్యమును, ప్రాయముగ, అమానుషముగను బహద్రోత్పటకు ప్రారంభించబడిన యుద్ధమును" అని పలికిరి. మొదటిసంవత్సర 1920 వాటికి ఇంకొక విధముగ సభిప్రాయమును, ఆలాముకు బాధి గారు వేరుచెప్పిరి. "అస్థితిలో అంతిమమున (ఆగస్టు 1, 1914 నకు పూర్వము) యుద్ధము ప్రారంభ మగునని ప్రభుత్వమున కధిపతిగ నుండినవా డెవడును తలంచినందుండ. విధిలేక యుద్ధమునందు పాల్గొనవలసి నట్లును తటస్థించెను"

మొదటి యభిప్రాయము వర్సెల్స్ సంధిభావమును రెండవ యభిప్రాయము జెనోవా సమావేశభావమును వెల్లెల్లెను.

ప్రాంసు, రష్యా.

ఆస్ట్రియా దేశపు యువరాజును జ.పి.డి మొరళు జరిగినవిషయముల న్యా యా న్యా ములను బరిశీలించింతమాత్రమున లాభములేదు. జర్మనులకు ప్రతివలన యుద్ధము ప్రారంభమైనందుట వాస్తవమేయగుచో, చరిత్ర మేదియుగ నున్నచో బరిశీలించు. చరిత్ర ఆవిధముగ సమాధానము నొసగుటలేదు. ప్రతిదేశమును తనసాధనములను, తనసామగ్రిని యుపయోగించి, ఆస్తి యంతకాక ములను వినియోగించుకొని ప్రపంచములో తగుకళలో నందు లాకులను భాగములను స్వేచ్ఛయొందునకై పరిశ్రమ జేసికొనవలె నను కాంక్షతో నుండెను. జర్మనులు యుద్ధసామగ్రిని తీసికొని యుండిన తప్పేమి? అది నేషనుగారు. ఈ యుద్ధ సాధనములు, నాగరికతవలన ప్రతిదేశమును అభివృద్ధి చేసికొనుచుండినవే. యుద్ధము ప్రాంసుకు గాని రష్యాకు గాని అశ్రేయము గలిగించలేదు. యుద్ధమువారంధ్రము గాక పూర్వమే కొన్ని మార్పులు ముందునందియో యారించు దేశములను కనుక యుద్ధసామగ్రిలను ఆధికము జేసికొనుచు వానిని సులభముగ వినియోగమునకు వచ్చుటలు జేసికొనుచుండిరి. ఈయే గొలుతులవలన, వారు యుద్ధమునకు సిద్ధముగ నుండుటకు నిశ్చయించుకొనినయే విధియు కాగలదు. దుర్భవ్యతకును ప్రాచీనతలములను తమసాధనములను కులభముగ లా రెయిను ప్రాంతముల నుపయోగించుటకు పిలువలెనుండెను. రష్యాను పటాలము కట్టినవరయోగమైనది. అయినను వారికి గొలుతులను విక్రయముచేత ముండెను ఆమె! కా న్యుద్రమనందు మనోపాటు సమానస్థానము నాక్రమింపవలెనని ప్రయత్నించుట న్యా యమగుచో, జర్మనీ దేశము మనోపాటు గావచ్చును. రెండవ స్థానమునైనను ఆక్రమింపవలెనని తలచి రెండుట నేరమెట్లగును? అందు ప్రాచీనమేమిగులు? రెండవ పాపము సమావేశమునందు జర్మనీ దేశము యుద్ధసాధనముల నిర్మించవలెనని కోరియుండినచో, ప్రాంసు దేశము అంగీకరించుచుండునా? మన మింకను సముద్రమునకు వచ్చి ప్రాంతమున హించుచు సాధనములన్నిటిని యుపయోగించుచుండుట ధర్మముగ నుండునా?

పరదేశాక్రమణమును గూర్చి జూరనున్నను, యుద్ధము నకు పూర్వపు సంవత్సరములలో మొరాకో, జిబ్రాల్టర్, పర్షియా,

మంమోరీయా, కొరియాను సంపాదించి లాభము పొందినది మిత్రమండలిలోని దేశములే. మొరాకోను ఇసుకనులన్నిటిని ప్రాంసు దేశము స్వాధీనపరచుకొనెను. కెయిజువోవోద్వము వలన భౌగోళిక కర్మవహరము చెడినను పాశ్చాత్యులకు అధికముగ ప్రాంసునకే యుండెను. మిక్కిమండలిలోని దేశములు జిబ్రాల్టర్, పర్షియా, పర్షియా కౌన్సిలును నిలుపబెట్టుకొనట కెయిజువో ప్రయత్నించుట జేసెను. ఈ ర్యాన్స్ వారము బాగుగ కనిపించుచుండెను. మనముదక్షి జాఫ్రికాయందును, రష్యాజి పాశ్చాత్యోటి యుద్ధము సాగించుచుండినపుడును జర్మనులు ఆమె వరకేమును వినియోగించుకొనియుండెను. కాని వినియోగించినవారుకాదు; మట్లయను నేషను జర్మనీపై మోపినపుడు వారు వైవిధ్యానును తెలిపిన నెట్లుండెడినో!

యుద్ధమునకు పూర్వపుస్థితి నాలొచించునపుడు సవ్యము పాలకవిధానము జర్మనీవలెనే ముఖ్యముగ గమనింపదగియున్నది. రష్యాలో పలుకుబడిగల పక్షమువారు కొందఱును, కాడెటుపక్షమువారు కొందఱును, మాబ్యుబర్గ్ న్యా యును విధ్వంసముచేసి కాన్స్టాంటినోపులు నాక్రమించుకొనవలె నను నద్దేశముతోను ఆస్ట్రియా జర్మనీ దేశములపై దాడివెడలి రనుటకు నిదర్శనములు కొన్నిగలవు. రష్యాపై హంపించిన బాల్కన్ లీగ్ మొట్టమొదట ఆస్ట్రియాకు ప్రతికూలముగ నుద్దేశ పబడెను. బాల్కన్ స్టేటుల దుకుతునము వలన మొదటి టర్కీకుకే రష్యా తిరిగెను. ఫిబ్రవరి 1914 నందు సమావేశమైన రష్యాను బాల్కన్ లీగ్ ను రహస్యనివేదికజూచిన, జర్మనీపై యుద్ధము ప్రారంభించ ప్రయత్నించవలెనని తెలుపబడినది. అయినను, మనవిషయమే తెలిసినదిగాను యుద్ధక్షయ్య మధ్య దేశముల కెట్లుండెనని తలచవలెను. స్పర్శ, అంతర్వేష్ట రష్యా, ప్రాంసులవంటి దేశములకును నుండెను.

యుద్ధసాధనంధ్ర కాణములవారమునపుడు, ప్రతియోగక్షే యమును బెల్జియము విషయమును గూర్చి ఏమాత్రము మనస్సునందు లేక వెల్లుకొనగూడదు. బెల్జియము స్థితి తరువాత ఫలితము, చరిత్రముక కారణముగాని, యుద్ధమునకు ముఖ్య కారణముగాను. బెల్జియము జోలి కెమరును బోవండినను గూడ, సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే ప్రభుత్వమునందు సాల్వాన సంగీకరించియుండెడి వాడు. టోరెపెక్షపునాయకుల లక్ష్యధారణకి సాయము జేసి యుండురు. రహస్యముగ ప్రాంసు నెవల ఆతని కుండిన పక్షపాతమును పాల్గొమెట్లునం బెత్త కప్పిపుచ్చినను, రష్యాలోటి సముద్ర సంబంధము ఏ ఆలోచన లన్నియు కుదిరియుండెను.

నిజసితి

యుద్ధవిషయములు కొన్ని గూర్చి మైదని అప్పటికప్పుడు మేము ప్రయత్నము జూచుటకుబద్ధించినందున, వానిని జూచిన పిమ్మట మూల గలిగిన యభిప్రాయములను మూతమే యిటు నివేదించుచుంటిమి. మాబ్యుబర్గ్ పథుత్వము ఇతరులనుకొనినంత అమానుకస్థితిలో నుండినదికాదు సెంజెనో ప్రాంతములనుండి సాల్వేత్త్రోఫి కారము వహించియుండెను. రష్యా తనసాధనముల సమకూర్చుచుండెను ఆస్ట్రియాంగరీ కొన్నియవారి చర్చ లిప్పుడె. మారుమాచిన, యుద్ధమునకు కారణము ఈ ప్రదేశముపై నధికభాగముగలదని వినితమగును. స్పెయినుకు బంపండిన ఘోరమైనట్టి 'మెడిసంజెము' బర్జునుకు ముందుగ తెలియలేదనియు విడితమగుచున్నది. జర్మను "కామకొన్నిలు" మున్నగునం యుద్ధానంతరము కల్పింపబడినపుట్టి పురాణములు, అంతనితికినన్నిని పిమ్మట బర్జును ఆస్ట్రియాను వివరించెను స్పెయినుకు దుండగము శేవలము ఆస్ట్రియాకు సంబంధించిన విషయమే యగుటచే సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే మొదటసూచించిన మధ్యవర్తి పరిష్కారము నిరాశంపబడినది. ఇందలి యుద్ధక్షయ్య నుంచిదిగ నే యుండకచ్చును. కాని యిట్లు తిరిగి ఆస్ట్రియాకునుగల సంబంధమునకు ధర్మము గలుగుట తటస్థించెను.

శతక కవుల చరిత్రము! శ్రీ శతక మొల నంపులు ఇంకెందు!!

ఇప్పటికి 4, 5 సంవత్సరముల నుండి శతకముల విషయమై వ్యయప్రయాసలకు లోనై శ్రీముత నంగూరి సుబ్బారావుగారు 600 శతకముల చేర్చును, 400 శతకములను సంపాదించి, చదివి, విమర్శనములు కొన్ని పత్రికాముఖమున వెల్లడించుచున్నారు. గదా!

వారికి జక్కని శతకము లనేకము లుండగలవు!

ఇప్పుడు వారి శతకకవులచరిత్రము ప్రాయము పూర్తయెడిది.

10 దినములలో ముద్రణము ముగించును.

ఇది గాక ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యక్రమమునందు పూర్వశతకములు వచ్చునంతకంత 20 శతకములు చొప్పున శతకశతకములు, శతకశతకములు, శ్రీ గా శతకములు, నేదాని శతకములు నని విభజించి సంపుటములుగా ముద్రించుచున్నాము. అప్పుడే ముద్రణ ముగింపునైనది. రెండుమూడు సంపుటములుగా, సరిత్రు తైన కవులందరి శతకములనుండి మూడు గొన్ని ప్రముఖ పద్యములు, శతకములను గూడఁ బ్రకటింపదము. శతకవాక్యములను రెండుపాదముగ ముద్రింపవలెను.

కావున మా పాఠకు లందఱును దయచేసి నున్న శతకములు వ్రాతప్రతులు కాని, ముద్రిత ప్రతులు కాని యే శతకములైన ఆతము పంపినచో, రెండుమూలలో రంగుగొని ప్రతి శతకమునుగూర్చి వివరములు వ్రాసి ప్రకటింపదము. అతమావేశకములకుఁ బరిధిలము వలయువారికి క్షేపము. వెంటనే పాఠకులకు శతకములంటి సాగువలెఁ గోరుచున్నాము.

(శతకములలో శతకకవుల జీవితచరిత్రమును కూడ తెలిపవలెను వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఫీసు, టపా వెస్టె నెం. 212, మదరాసు.

రహస్యము

తుది గండేశములోని కడపటి యశమానకరమగు మరతు సుతపు మిగిలినవాని నన్నిటిని సర్వయూ యంగీకరించుట లోడనే జన్మనీ విధానమునందు మార్పు గలిగెను. ఆస్తియూ అభిప్రాయ మే యెల్లయుండవలె నుండును. తమిళము లందఱునుండి హెచ్చరిక గానింపబడినపుడు, వానిలకు వెలుగొందెను. ఆస్తియూ కర్మవిషయము ప్రపంచయధ్యక్షులకు కారణ మగుచుండ నని ఆలస్యముగ బెల్లెనుకనుకొనెను. తుదకు నే నూచనము జరిగెను. కనుగొని సులభించెను. ఆస్తియూ తనద్రోవనే నడచెను. హెచ్చరికలకు సరకునేనులేదు యధ్యక్షులకు చరల రెండవమారు ఆ కారణము నిచ్చెను. ఇదియును మార్పులేదా? బల్లెను వాదము ఆస్థానము మని ఆస్తియూ కలం చేసా? మేముట్లు తెలుచుటలేదు. తాను ఎంత అవగాహన ప్రసరించినను యెప్పుడే నజగ ద్రోవునుండ బెల్లెను తలపడెను. నుండదని ఆస్తియూచక్కగ తెలిసియుండెను. యెప్పుడయిన కొంచెము బాధ్యతకు కారణముల జూపుననియు ఆస్తియూ యెరింగియుండెను. యెప్పుడ ఆస్తియూ కలంచినట్లే ప్రసరించెను. యెప్పుడును సేవలసమాహుకొనుచుండు విషయము ఆస్తి దేశములయందును వెంటనే తెలిసెను. ఈవిషయములు జూలై 25 వ తేదీనుండియు జరిగియుండవచ్చుననియు రిజిస్ట్రేషను. ఏదియెట్లుండినను 20 వ తేదీ నుండి ప్రారంభమై టుల రిజిస్ట్రేషను ప్రభుత్వరీతిలో గలదు. మన కాలవిషయములు చాలును. అంద్రప్రదేశ్ నామము ప్రాయుటయు, విశ్వసీ చుటయు, తగదు.

సర్వయూకు ప్రతిభలయగ ఆస్తియూ సేవలను ఏర్పాటు చేసికొనుట యెట్లుండవచ్చునను ప్రశ్నయధ్యక్షులకు మొదట నాధాన మొసకొని వైదికవిషయములకు గుర్తింప నగును. ఇది ముఖ్యము గమనింపదగినవిషయ మని యెట్టి మంద మతితేనను స్ఫూర్తిగలదు. కార్యములకు బూతుట కీయే సాధనము. సేవలను సమకూర్చుటయే యధ్యక్షులకు వని యధ్యక్షుల మునకు తల పడుచు, ఆస్తికేరము ప్రవేశములవై (జర్మనులు) మోపబడెను. అదియే ఒక కేర ముచో, ఆ కేరమునకు ముఖ్యము బాధ్యముగ నుండవలసిన వారు యధ్యక్షులే. జన్మని పాలకవిధానములోని యీ ప్రవృత్తిని రుమ్మ బాగుగ నెరింగి యుండెను. లండనును ఎరింగి యుండెను. పార్సీయును అట్లే ఎరింగి యుండెను. సేవల సమకూర్చుట పొరబాటుని రుమ్మకు అన్ని వైపులనుండి- మూడవనుండి, (సైబి, జర్మనులనుండి- గండేశములు వెడలెను. జన్మనీ తనవై కేరము మోపవచ్చునని ఎరింగియు రుమ్మ వెనుకటి వలెనే సన్నాహముల గావించుకొనుచుండెను. మేము పీటర్బర్గనుండు ప్రారంభించితిమి. బాల్కెనావల్సేగు వియన్నాయందు ప్రారంభించెను. ఈరెండు దేశములను అంతట తమమార్గమున నడచెను. యధ్యక్ష బాధ్యత యెరిగిందెందు ఇప్పుడందరికును తెలిసినది. సేవలను కాదనవలసినవారు ధృఢపటకముననుసరింపవలసియు జన్మ కలసియు మాకు తెలిసినను నుక కేరము వరింతులవత్తరమైనది. అది డ్రెచ్చి- రుమ్మనిధానము. ఆరెండు దేశముల సైనికనిబంధనలకు తేరియుండును. అది మిత్రముదలివారి మైతికి ముఖ్యమగు నాధారముగ నుండినది. మొదలకలకాయగల జాతులక్రమత్రి తప్ప మరెయ్యిదను ఆసియాంతమును ధిక్కరించినవారు గాదు. అతని క్రిందియధికారులు సేవనాఫ్ యంగీకారముతోటి సేవలన్నిటిని సిద్ధము చేసికొని యధ్యక్షును ప్రకటించిరి.

నిరపరాధయగు జర్మని

మాకు న్యాయా న్యాయవిచక్షణయందు విశేషపాండిత్యములేదు అయినను యధ్యక్షును ప్రారంభించిన కేరము అధికము గ రహస్యము అధికారగర్భము వైసనే బడవలసియున్నది గాని జర్మనీవైగాదు. జర్మనీయే యధ్యక్షును తెచ్చిపెట్టె ననుట వట్టి యాదర్శమని తూకలంపు. ఈ కేరము జర్మనీదని జయమొందిన దేశములలోని ప్రజలు తెలుచుచున్నారు. జర్మనీ అక్రమముగ ప్రసరింపలేదని మేమును. బెల్లెయమువై వాడియే జర్మనీ కేరమును దెలుపును. కాని ప్రతిదేశమును ఏవీనిధముగ నపరాధము గావించినది. చివరకు ఇంగ్లాండు సయితము పొరబాటుకు లోనుగాక పోలేదు. ఆహోహ లీనిధముగ ప్రబలి యుండుటచేత ప్రపంచమునందు న్యాయమే లేదని అపజయము గలిగిన వారు జలంతురు. ప్రపంచము పునర్నిర్మాణము గావలయున్నది. కర్మమువైసనే నయిధానాధ్యక్షియుండవలెను.

మే మొక నగరము నాస్తియయి ఈవ్యాసమును ముగించుచున్నాము. కర్మకర్మముల నశ్వేషించుట యత్యంత సరమని అందరును గుర్తించవలయును. ఆయన స్వేచ్ఛకు లాడుక కన్న అనుభవజ్ఞులగు చరిత్రకారులే నిగియుండును. తటస్థమగు సంఘముల కొందరు చరిత్రకారులను నియోజించిన, వారికిని బూతుకొనగలరు. నానాబాధిసంఘము యాకమముమై ఆలోచించుట యుత్తము.

కీ॥ శే॥ జరుగుమిల్లి వేంకటమణి య్య పంతులుగారు.

వైద్యపుము న్యాయవాదులలో నాయకులు. వీరు జాతీయోద్యమమునకు పట్టుకొమ్మకలె సర్వతోమఖముగ భూమివిరాళముల నొసగుచుండెడివారు. స్థానికస్వపరిపాలనా ప్రామాణ్యమునకు సభ్యులకర్తవ్యమును నిలబెట్టి ప్రజాహిత జీవన మెట్టిచో చూపినవారు. మైత్రస్థాపనల కార్యక్రమముల యందు నియోజకవర్గము తరపున అధికారుల యభిమానమునకు సరకు చేయి, వారి ఆగ్రహమునకు భయపడక స్వతంత్రాభిప్రాయములను నిర్వీణత తెలియజేసి ప్రజలపక్షమున పోరడివారు. ప.తులగారి సమయస్ఫూర్తి, సమంజసచరిత్రాభాసము ప్రశంసించుచుండు. వీరికి కేరభావలయము అభిమానము మొదలు. పురపాలకసంఘమునకు ఆంగ్లభాష రానివానిని అధ్యక్షునిగ నియమించినపుడు చాలమంది అధిక్షేపంప వేంకటమణియ్యగారు అట్లు కూడదని అధిక్షేపించిన అధికారులలోడను అనధికారులలోడను పోరి ఆంగ్లభాషలోనే కార్యక్రమము జరుగ నవసరము లేదని నచ్చబెట్టిరి. కేటికరికి ఆంగ్లభాష నెరుగని అధ్యక్షుడే పురపాలకకార్యభాగమును సమగ్రముగ నిర్వహించుచున్నాడు.

పంతులుగారు చాలకాలమునుండి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, పురపాలకసంఘమునకును, డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ కమిషనరుగను సభ్యులుగ నుండి ఎ.తయో పాటుపడిరి.

ఇదియుం గాక వీరు విద్యావినిగిని. భవనాధ్యక్షులుగనుండి విద్యాలయవిద్యాభివృద్ధి కలెయ్య తోడ్పడుచుండెడివారు. వీరికి బోధకత్వములూ గూడ పాండిత్యము గలదు.

తాలూకా సంఘ కార్యకర్తగను, న్యాయవాది సంఘము నకును, కో-ఆపరేటివ్ సంఘమునకును అధ్యక్షులుగనుండిరి. ఛాంటిలిల్ ఎ.డోమెంటు కమిటీకిగూడ అధ్యక్షులుగనుండిరి. ఇంకను ఎన్నియో ఇతరకమిటీలలో సభ్యులుగ నుండి ప్రజలకు మోక్షాకరమగు కార్యములను చేసిరి.

వీరు యకాలమరణమువలన మైత్రస్థాపనల కన్నిటిని తీరినికొరత గల్గినది. వీరిగౌరవార్థము చనిపోయినపుడు న్యాయస్థానము మూయబడినది. పంతులుగారి యకాలమరణమువలన వారి మిత్రబృందముకుగూడ నష్టము గల్గినది. వారికుటుంబము నకును మిత్రులకును మా సానాభూతిని జూపుచున్నాము.

బొంబాయిలో పోకిరీల దుండగము

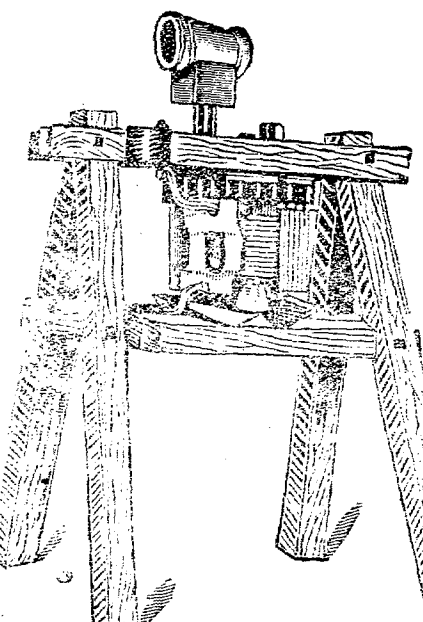
ట్రాంసడపువానిని కొట్టుట

26 వ తేది రాత్రి 10 1/2 గంటలకేసలో 6 గురు పోకిరీలు ట్రాంసడ సడపుచున్న ద్రోవమున తలవై : లరుగుద్వైలు కొట్టి తప్పించుకొని పోయిరి.

ది క్రౌన్ ఎంజినీరింగు అండు ఫౌండ్రీ వర్కుసు అండు కో,

The Crown Engineering and Foundry Works Co. వర్కుసు : 117 బంట్రా రోడ్డు, హవ్రా. Works: 117 Rantia Road Howrah.

3 రోలరు గల చెరుకు మిల్లులు.

అన్నిరకముల ఎంజిన్లుపోత పోయబడును. ఘానీలు నారయ్యకైములు న్యాయమైన ధరత్రకారము విక్రయించబడును. నారమిల్లులు తేయాకుతోటలు కొల్లియ మునిసిపాలిటీలు, జిల్లాబోర్డులు, మొదలగు నాటికి కావలసినవికూడ పంపబడును. చెఱుకుపర్లు సమయము సమీపించుచున్నది గాన మీరు చెఱుకుయంత్రములకు ఆర్డరు పంపుటకు ఇదియే తగినసమయము. యిప్పుడే ఆర్డరులను పంపిన మేము సకాలములో యంత్రమును సరఫరాచేయుటకు ఏలుగా నుండును. మేము యిప్పుడు అనేకయంత్రములను సరఫరా చేసియున్నాము. అన్నియు తృప్తికరముగా పనిచేసినట్లు మా కితాధారులు వ్రాసి యున్నారు. (384)

పనితరమునందు శ్రేష్ఠత్వము, సకాలమున సరఫరాచేయుట వీరికి పూచీ నిచ్చెనము. ధర యంతర వివరములు తెలియగోరువారు మేనేజరుకు వ్రాసి తెలుసుకొన గోరెదము.

శివకవచము, కష్టపడువారికిది యోగ గొప్ప ప్రసాదము

మన ప్రాంతములలో గల గొప్ప భక్త, భజనము, శ్రావణములు వృధాగతులు, ప్రేమతోయములను ఆకాశం నుండి పడవలములు, వ్యాధులు మొదలగునవి పూర్వంపై పారిపోవునట్లు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ శాస్త్రమును సమాధిమైనదియును ఈ ప్రపంచమునందులేదు. అశ్వమును అమిశముగా పోయిన. ఒక వారములో జలలో అన్నియు తప్పక జలమును జాతకములు వ్యత్యాసములేక ప్రాయబడును. ఒకసారి అర్చనయిచ్చి చూడవలెను.

వెండి 1-కి ధర రూ 3, అష్టధాతు రూ 5.
Pundit S Jyotirvid,
Astrologer, 7/A Star Lane
P O Calcutta

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము.

రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను శుభ్రపరచుటయందును, తెలుపుచేయుటయందును, పలుకర్చుమును కలుగజేయుటయందును అమోఘమైనది. శుభ్రమైన నగమాలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన శుభానుగ్రహం. తీర్పులేక ఉప్పుకలిపిడి పంపును. 1 పాట్లము 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పాట్లములు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 1-0-0. శ్రీకరకస్తూరిమాత్రము:—బిడ్డలు మొదలు ముసలివారి వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును. 250 ముగ్గులములు బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0; 12 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 2-0-0 లగును. ఆయుర్వేద విద్వాన్ వి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (1)

నిర్ణయకాలమునకు

నగలు తయారుచేసి యిచ్చుటవారు లేరని గంభీరములను. మతియు చోక్కిపునెండి, సవరణంబుగారము పూచీరిచ్చెదము. యిచ్చుట లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. సవరణంబుగారు వారములు, సాదా జడబిళ్లలు, మల్లెమొగ్గులు, కంపులబిళ్లలు చిన్నవి పెద్దవి అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగానున్నవి. ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు. వైశాఖవారం, మద్రాసు.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది.

129 రకముల ఔషధములున్నవి

- (91) బొకడకాని సంహారక:—ఎంతకాలమునుండియున్న కీటకరొగమునైనను వారములోజలలో గుణము కనబరచి. కాళ్లుమంటలు, నీరు హరించుటయొక్కాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును. 15 రో. రూ 4-8-0 వారమునకు రూ 2-8-0.
- (40) నిఖిల వ్యాధిమతైభ కంకరము. చిట్టఫిరంగి, పల్లిక, బగ్గెలొనగు సవాయిలున్న, కీళ్లనొప్పిలు, నల్లని పాదలు, తలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహగ్రణములు, కుక్కపిచ్చు మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము లోజలలో నివారణకేసి బలము, కఠిరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. ఇచ్చావత్తం. నెల రో. రూ 8-0-0, 15 రో. రూ 8-4-0.
- (90) సర్వవిధ క్షగ్రోగసంజీవిలేహము. జీర్ణించిన పత్తి, తెలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు రేయిరంగు క్షగ్రనైనను, మూత్రము స్వల్పముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు క్షగ్ర రక్తవృద్ధి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చావత్తం. డబ్బీ రూ 1-4-0.
- (48) మహాప్రహారసంహారము (అను అష్టదశ కష్టరొగసంహారక) నెల రో. 5-0-0, 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పాదలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతివేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, వక్షరాలు లాపై ఎర్రబారి సదా తిమ్మిరలుగా నుండుట, గుహనీరు, అంతరగ్రణములు వక్షరాలుకు పరమానధము.
- (27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రూ 8-0-0, 15 రో. రూ 4-0-0 కఫములు, క్యాసకాసలు, దగ్గు, వగర్చు, అబ్బుసము, మొల శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. శోషాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు. (నాదావరిజిల్లా) కె. వి. ఆచారి, K. V. Achari Ayurveda unani Doctor.

ఎలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకా మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ. మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

ఆద్యలా! కృష్ణాజిల్లా ఎలూరు పెద్దబజారులో మునిసిపలు నె 143 రంగుల నాస్ట్రోలిక్ మైన ఫలములో నేను 1918 సం॥లో కట్టించిన రెండవతరము గలగిన నామేడను అద్దా వీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియ పరచినమాటకు లాటరీములముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఫిర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లుమాత్రము గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినచో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ యెప్పుడు కలిపేది నూ, లాటరీ వేయబడునమును, తప్పియిగా నుండు యిషుతికను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురపరచిన పేర్లు గొప్ప శిక్ష్యగ్రాహులు, పెద్దపక్షపక్షులు వగయిరాల యెదుట ఎలూరులోనే లాటరీ కల్పబడెను. 3. ఈ టిక్కెట్లకు వసూలయ్యే సామ్యంలో ఏజెట్ల కిమిషనువలె రా ఖర్చులుపోను మిగతాసామ్య లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి ఆయ్యే పర్యంతము యెలూరు పెద్దబజార్ కో ఆఫరేటివు బ్యాంకింగ్ నుంచి లాటరీ అనంతరము దీక్షింపబడును. 4. ఈ మేడను తనఖాలు వలె రా అన్యాయంతము లేమి చేసియుండలేదు. సవరు మేడకు ఎవరికల్ల యేతగాదానువచ్చినా నా స్వంత ఖర్చులతో పరిష్కరించి యీ మేడవాళ్ళును స్థిరపరచగలవాడెను. లాటరీలో గెలవించిన వారిలు వారి స్వంత ఖర్చులతో గెలవించిన 15 రోజులలో వైవరతులతో క్రమమైన దస్తావేజు ప్రాయంచుకొని యెలూరు నుండి స్ట్రోలు లక్ష్మీముఖ రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. అందుకు నాకర్జునున్న ట్రైటింగ్ డిస్కు, యెస్కెండ్రెస్సు గర్తి ఫిక్చర్లు వలె రాలు జిప్సరీ కాలమందు యిచ్చి అప్రీ స్వాధీన పరచబడును. 5. టిక్కెట్లు కాలసిన వారు తమ అడ్రసును కృష్ణముగ ప్రాయచు, టిక్కెట్లు 1-కి రూ 5 లుగా నామేడ వనియార్డుల చేరినయెడల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తమకు ఓపాలో కనిపించబడును. 6. కది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనువారికి ఒకటిక్కెట్లు కనిపించుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడువు. 8. పోస్టు ఖర్చులు పంపినదే నాబాబు యిచ్చబడును. మాటూరి సర్వేశం, మేక హక్కుదారుడు, ఎలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co. 172, CALCUTTA,

“తెలుగు సంక్షిప్త ప్రతీక్షనము”

మీరు ఇట్లుకదలకనే తెలుగు హస్తపాఠ్యము నేర్చుకొని భాషావేదమును నేర్చును. దీనిమున కొక గంట వది. “ప్రాప్తి కృష్ణ నిమిత్త మనాదిళ్ల మంపించండి!” (1కి) ఇకపల్లెమక బ్యూరో, కాకినాడ

బెండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 300 పేజీలు	రూ	1-0-0
2 భాగము 272 పేజీలు	రూ	1-0-0
3 భాగము 280 పేజీలు	రూ	1-0-0
కాశీమజిలీ. 1 భాగము 438 పే.		1-8-0
(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము.		
మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఎలూరు కృష్ణాజిల్లా.		

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట అందు చేర్చుక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకావందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 పనపవాడి, బొంబాయి

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమిచ్చబడ్డ కత్తులు. ప్రతిదినము వందలు ఖర్చు. (8785) ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియ గలదు. నెల రి-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ, ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజి వగైరా వేరు భారతవస్త్రధానము బెజవాడ.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగరొగమునకు మకారము

తక్కువ ధర. పిలిచారితో వని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నె X రో X ము ను మూడు పూటలలో మాన్యును. స్త్రీల మనకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాకొవచ్చును. (51) డబ్బీ 1-కి రూ 2-4-0

గంధర్వ సాగ్ని రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రవర్ణములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో వ్రాయబడును. రాజవైద్య వారాయణకే కేళవనకే, (8198) 27, చీవాటవారం, మద్రాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగ్యధర! జాతకరత్నము PART I జన్మశత్రువు పుట్టినదేదీ వేర మున్నగునవి లేకనే సంత త్వర ఫలితములను క్యాకర్తకు రిడింకలో సహా యెన్ని సంత త్వములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కర లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్యావకళావములతో మీ మీ జాతి కములను మీకే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యంతిజ్యోతిషుని. దీని నెల రూ 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రము వలయుచో జాతకములు సరసమైనధరకు పంపుదును. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖంకొట, విశాఖపట్నంజిల్లా

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క వివరము (2) భుజన తేది, జనన కాల వివరములు (3) జాతకుని యొక్క జన్మ కాలము, ప్రస్తుతపు నయస్సు, మాత ఉత్తరము వ్రాయువలయుగాని, ఈ మూటిలో నేదియో యొకటి మాత్రం పంపించుట, జాతకుని యొక్క రూపము, స్వభావము, కిరీటాశిస్యము, బసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళ్యాణము, ఉద్యోగము, బీజము మొదలగు 25 సంకతులు కా 100 లోపు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపించుట. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభివృద్ధి, జయభాగ్య ప్రతిపదికలను, అనగా, మహాదీర్ఘ, అంతర్దాశలములు గల పూర్వా

జాతకము, కాస్త్రము ముగియుచున్న పంపించుట. పూర్వా జాతకమునకు రు 5-00, అగును. పూర్వా జాతకము వ్రాయుచు కొనువారు రు 2-00, అద్యుక్తము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభివృద్ధి తయారుచేసి తిక్కన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపించును.

సంవత్సర ఫలము
మొత్తముగా 1 సం 104 వరకు ముందు జయభాగ్య ఫలములు వ్రాయుచు, నెలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. భర్తలతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జ్యోతిషము గాని జన్మనామము గాని మాత్రం పంపించాలను.

జాతకమార్తాండము

రెండవభాగము ఇది 300 వేటిలు

ఇందు లగ్న స్థులు, గ్రహ స్థులు, భాగస్థులు, మర్త్యములు, మౌనకర్త, అవ్యక్తకర్త, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 పరిమాణ శ్లోకములతోను, విశేషములతోను వ్యాకృత భాగస్థులు మహాదీర్ఘ అంతర్దాశలములును, ఇంకను అనేక సంకతులతో మిక్కిలి నులభ్యతలని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంకతులు పూర్తిగా తెలియును.

ఈ గ్రంథము నచ్చేయెడల తిరిగి సామ్యు వాపసు చేయించును ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు దరఖాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసియెడల మంతు వి. పి. గా పంపించును. దీనినెల పోస్టుఖర్చులు గాక రు 2-0-0 లు ఆలస్యమై వో ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

సిద్ధ ముక్తరథ్యజ

(బైపజ్య రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధానములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు కుడిచేయి రసము, బంగారము, కస్తూరి, తక్కువ భాగములు మొదలగు విలువలగు ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. ఇది గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్మితముగా మాత్రే తయారు చేయబడియున్నది.

ఈ శ్రేష్ఠ వారవిహారో నకబాదివ్యవస్థతో మధ్యయుః కాంతిజననః కామోద్దీపనకృతః ఇంద్రియ, ఆయుర్దాయమున వృద్ధిచేయును. కిరీటమునకు కాంచినయ్యును. సౌమ్యుః ధాతుప్రస్థితేన కామోద్దీపనము కలిగించును. అతిమూర్తిత, తయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుతీక్షణకరములగు వ్యాధులలో సౌమ్యుః సుఖయోగకరము.

మొ 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వనూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితమైనది.

19 హరిన్ రోడ్డు మాంబురోడు, మద్రాసు.

నిర్మితముగ తయారుచేయబడిన కాస్త్రమునకు ఫలములకు పుట్టింట్లు. కాస్త్రములకు కిరీటముగా కృతమగును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుము.

ప్రశంసలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళిక్కోటి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరుపతి, (3) 405, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచోటి-మద్రాసు.

జీవామృతము

జీవామృతము రక్తమును కృత్రిమములుగా ఆహారమున కై మాపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు కృత్రిమములు నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోషింపజేయును. ఇది తయారోగులకు, రక్తహీనోగులకు, నరములయందు జలములేని రోగులకు మిగుల సుత్తమునైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలనశీలమును. అస్త్రము, మలబద్ధము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచిరుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కిరీటమునకు కాంతిని నరములకు వృద్ధబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకు కిరీట కైకిమించి పనిచేయును. కారలకు సర్వకాలములందు చేత నుండదగిన అమృత మనకుటకు సంజేహము లేదు. యిందుది కేవలము అమూల్యములైన మేవకులచే తయారుచేయబడిన దివ్యమృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 4-0-0.

పాక్యోగులకు మరయు పోషక వత్తరాలు చేరుగా నివ్వవలెను. మామందుల జాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుకొవీధి, మద్రాసు. తంతులడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)
107-108 షిగ్లీల యెండవేదిమి తెలియకుండు తెట్లు? (3)

ఇదొక సారి చదవండి
ప్రీతులులకు, రోగులకు, నిరోగులకు
ప్రాణమువంటి రుచికరమైనది.
రోగోద్రవములును, ముసలితనమును లేకుండ
బహుకాలము సుఖముతో జీవించుటయు
దిచ్చగల వారికి

ఈ డిశంబరు	శిలాభరణ	1922 సం. 10
నెలఖరనర	రసాయనం	జనవరి నెల
కుడబ్బరు	(అమృత) పంపము	మొదలు 10
6-8-0		వ్యాసు 8-0-0

20 తులముల కుడబ్బు రోగులకు 20 దినములకు నిరోగులకు 40 దినములకు వృద్ధాప్యమువలన గాని, అధిక ప్రమాదానికి పరిశ్రమల వలనగాని, ఏదైనా కలిసివ్యాధిపడినట్లు గాని కిరీటముకప్పించినను, అతిదుర్బలమైనను, ఇంద్రియాదుల పలుత్వము తగ్గినను విశేషముగ కిరీటపుష్టి, కాంతి, మితిలేనిబలము కిరీటముల్యము, శక్తి, ఉత్సాహము, సుఖము, ముఖముగ కలుగును. శుక్లమేహము, రక్తమేహము, నీలమేహము, హరిత్రామేహము, దుర్గంధశుక్లసానము మొదలగు మోసంకతులు, సవాయి సంకతులులు ఎంతకాలమునుండి పీడించుచున్నను అతిశ్రుకాలములో నిర్మూలమగును. మధుమేహము, ఇంద్రియనష్టము, బహుమూత్రరోగములకు తుదయ్యటయందీ యావధరాజము నుప్రసిద్ధము. ఏమందలవల్లన నికర్తించక చిరకాలము నుండి పీడించుచుండు రక్తప్రదర్మము (కుసుమరోగము) శ్వేతప్రదర్మము (తెల్లబట్ట), ఋతుశూల (ముట్టునోప్పి), మరి ముదరదని నిరాశచేసికొని యుండు అన్నివిధములగు గర్భాశయవ్యాధులు, మర్మస్థానవ్యాధులు, అజీర్ణము, తలనొప్పి, కృశత్వము, నిస్త్రాణ, ఇంక ననేకదుర్గుణల నీరసాయనము, అమృతము మృత్యువును జయించు చందమున జయించును. ధాతువికారము రక్తవికారము, ఆరంభమృతరోగము, రోగము, ఫిరంగరోగము మోహముకలనగాని వైత్యమువలనగాని కలిగిన, ఎరుపు, తెలుపు, నలుపు, అనేకవర్ణములు గలమచ్చలు, బద్ధిలు, కణకలు, పొక్కులు, రసవిషపామజాదివోషములు, నవామేహప్రణామము, గర్భిరోగములు, తాళురోగములు, దంతవణములు, జీవ్యరోగములు, కర్మరోగములు, శస్త్రరోగరోగములు, మర్మస్థానవణములు, అతిశ్రుకముగ కుడుడును. మధ్యకాలమున ఎందుకల్ల సంభవించిన నపుంసకత్వమైనను, ఇంద్రియపల్లవమైనను, శుక్లస్వప్నరోగమైనను, రక్తపక్వ కుడుడును. నరయోజనబలములు కలుగును. ఈ శిలాజీవురసాయనము పుచ్చుకొనుటవలన అతివృద్ధాప్యమువరకు జీవామృతము బలములు, ధాతువులు పలుత్వము కలిగి అతిసుఖముతో జీవయాత్ర గడపును. తయ, ఉబ్బున, కాగరోగులకును, జీర్ణజ్వరతులకును, అజీర్ణరోగులకును, కష్టతీరములగు ఇంక ననేకవ్యాధిపీడితులకును ఇది బాల్యమిత్రునిరత హితముజేయును. రోగులకు ఆరోగ్యమున్ను, దుర్బలలకు బలమున్ను, కృశించియున్నవారికి కిరీటపుష్టి, నిరోగులకు దీర్ఘాయువు, సంపూర్ణారోగ్యము, అమితోత్సాహమున్ను ఈ రసాయనమువలన చప్పున కలిగించు దివ్యవధ మింకొకటి కలదని యెవ్వరును జెప్పజాలరు. మీ రొకసారి గాని దీని ప్రత్యక్షగుణములు పరీక్షింపుదురు గాక. తెలుగున గాని, యింగ్లీషున గాని పుస్తకము మిచ్చి దు నామాతో మాకు ప్రతియుక్తరము వ్రాస్తూ యాధికములును.

ఆయుర్వేద రత్న, పండిట్,
బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్స్,

పుట్టల
180. పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతసుఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలగజేసి కిరీట సౌఖ్యమును దృఢకాత్రమున ఆయుర్విధిని ఇప్పించును.

ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. మంతు వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము.
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు